

Folketinget – Trafikudvalget

Christiansborg, den 12. november 2004

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Materiale om en ny forbindelse over Roskilde Fjord.

I forbindelse med foretrædet den 16. november 2004 fra en deputation fra Foreningen En Bedre Fjordforbindelse om en ny forbindelse over Roskilde Fjord, finder I vedlagt en tidligere henvendelse fra foreningen og trafikministerens kommentar hertil (2002-03, alm. del – bilag 1193 og 1241).

Desuden vedlægger jeg nogle print fra Frederiksborg Amts hjemmeside om en ny forbindelse over Roskilde Fjord:

- Dels en generel introduktion.
- Notat af 17. august 2004 om idékonkurrence omkring OPP projektet ny fast forbindelse over Roskilde Fjord.
- Samfundsøkonomiske vurdering af en ny vejforbindelse over Roskilde Fjord fra marts 2004.
- Samfundsøkonomisk vurdering af at udbygge den eksisterende vejforbindelse over Roskilde Fjord.

Man kan læse mere på hjemmesiden www.vejnet.fa.dk.

Med venlig hilsen
Jesper Thinghuus,
udvalgssekretær.

www.sitecenter.dk/fjordforbindelsen
e-mail: Fjordforbindelsen@post.tele.dk

Trafikudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Frederikssund den 19. maj 2003

Vedr.: Tunnel under Roskilde Fjord

I januar 2003 blev af politisk aktive borgere i Skibby, Jægerspris og Frederikssund dannet en tværpolitisk forening med navnet "En Bedre Fjordforbindelse".

Foreningens formål er at arbejde for etableringen af en tunnel under Roskilde Fjord til Hornsherred for at forbedre den efterhånden helt kaotiske trafik over den eksisterende bro ved Frederikssund.

Indtil denne forbindelse er realiseret har vi som midlertidigt formål at medvirke til en løsning af trafikafviklingen gennem Frederikssund samt virkeliggørelsen af en motorvej fra Frederikssund til København.

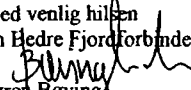
Vi har med glæde konstateret, at en VVM undersøgelse af en tunnelforbindelse under Roskilde Fjord indgår i forhandlingsoplægget for det kommende trafikinvesteringsforlig. Finansierings- modellen med privat medvirken finder vi et spændende forslag, som vi gerne vil medvirke til at få gennemført som pilotprojekt. Vi kan allerede på nuværende tidspunkt melde om stor lokal interesse og opbakning bag dette projekt, selvom der naturligvis er bekymring omkring en eventuel direkte brugerbetaling.

Vi kan se at der foreløbigt er foreslået afsat 2 mia. kr. til en påbegyndelse af Frederikssund motorvejen, hvilket også er stærkt tiltrængt.

Vi tillader os i den forbindelse at henlede Deres opmærksomhed på, at man for det samme beløb vil kunne få ca. dobbelt så meget vejstrækning hvis man påbegynder motorvejen i Frederikssund, ligesom dette også ville være naturligt for sammenfletningen med den nye tunnels tilslutningspunkter.

Alternativt vil man ved en beskedent merudgift kunne anlægge en betydelig strækning fra Frederikssund mod Ballerup og derved skabe forbindelse til tunnelanlægget samtidig med påbegyndelsen af den foreslåede etape 1 fra København.

I vedlagte bilag redegør vi nærmere for disse forslag, som vi håber vil komme i betragtning i Trafikudvalgets fortsatte arbejde.

Med venlig hilsen
En Bedre Fjordforbindelse

Søren Bøving
formand

Adresse:
Harald Blåtandsvej 1
3600 Frederikssund

Bilag

Forslag: Mere Vej for Pengene

Baggrunden for vores forslag om påbegyndelse af byggeriet af en højklasset vej fra Frederikssund allerede i første etape er dels økonomisk begrundet og dels af hensyn til udviklingen i området.

Ifølge Vejdirektoratets "VVM redegørelse, Sammenfattende rapport" vedr. ny højklasset vej i Frederikssundfingern er anlægsoverslaget for strækningen Udlejre til Frederikssund på kr. 280 mio.

Uanset linieføring udgør dette en meget beskeden del af det samlede overslag for hele strækningen, bl.a. på grund af muligheden for en meget enkel løsning langs eksisterende vej uden ekspropriationer og nye jordfordelinger.

Samtidig udgør denne strækning ikke mindre end 1/3 af den samlede vejstrækning - altså en betydelig del af projektet der kan finansieres for mellem knap 8% og 13,5% af det samlede anlægsoverslag afhængig af linieføring.

Fordelene ved at påbegynde denne meget økonomisk fordelagtige del af projektet fra starten er bl.a. følgende:

Der vil hurtigere blive skabt den nødvendige forbindelse til en tunnel under Roskilde Fjord.

Denne del af infrastrukturen er afgørende for at skabe den nødvendige økonomiske vækst i Frederikssund, Skibby og Jægerspris der skal til for at undgå butiksdød og udflytninger af erhvervsvirksomheder. Det er samtidig afgørende for at kunne tiltrække nye borgere til området, bl.a. i forbindelse med etablering af den påtænkte nye regionale bydannelse ved Frederikssund, St. Rørbæk.

Ved påbegyndelse af den højklassede vej ved Dybendal rundkørslen ved Frederikssund vil der fra starten kunne etableres en såkaldt fly-over forbindelse, der dels kan anvendes til den nye vej og dels vil give en umiddelbar forbedring af de eksisterende trafikforhold selv uden tunnel eller ny højklasset vej.

Forbindelsen vil skabe en naturlig og god adgang til både Hillerød og Roskilde, hvortil der foregår en betydelig trafik fra området.

Og endelig vil det betyde en markant forbedring af trafiksikkerheden på strækningen, der i dag er belastet af en betydelig mængde personskadeuheld og dræbte i forhold til trafikmængden.

Vi foreslår således at strækningen Udlejre-Frederikssund påbegyndes som en del af etape 1 for byggeriet og ser frem til Trafikudvalgets positive holdning til dette.

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl.

Trafikudvalget
(Alm. del - bilag 1241)
faste forbindelser
(Offentligt)

Folketingets Trafikudvalg
Christiansborg
1240 København K

Dato : 2. juni 2003
J.nr. : 432-39/409-68

Trafikudvalget har i brev af 21. maj 2003 stillet mig følgende spørgsmål 418 (Alm. del – bilag 1195), som jeg hermed skal besvare.

./ Svaret med bilag vedlægges i 5 eksemplarer.

Spørgsmål 418:

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 19. maj 2003 fra Fjordforbindelsen vedrørende en tunnel under Roskilde Fjord, jf. alm. del – bilag 1193”

Svar:

./ Som det fremgår af vedlagte kopi, har jeg i dag besvaret en lignende henvendelse fra foreningen For en Bedre Fjordforbindelse. Jeg kan i det hele henholde mig til svaret til foreningen.

Med venlig hilsen

Flemming Hansen

Søren Bøving
Harald Blåtandsvej 1
3600 Frederikssund

Dato : 2. juni 2003
J. nr. : 409-68/432-39

Kære Søren Bøving

Tak for henvendelsen af 30. april 2003 på vegne af foreningen En Bedre Fjordforbindelse.

Til foreningens orientering kan jeg oplyse, at regeringen i investeringsplanen foreløbig har afsat godt 1 mia. kr. til en ny højklasset vej i Frederikssundfjorden. Regeringen understreger samtidig i investeringsplanen, at disse foreslås afsat til en 1. etape af projektet, men at der hermed ikke er taget stilling til linieføring og etapeafgrænsning.

I VVM-redegørelsen for en ny højklasset vej i Frederikssundfjorden er det beskrevet, at det rent anlægsteknisk er muligt at opdele motorvejsanlægget i flere etaper. Såfremt det beslutes at etablere en ny højklasset vej, har Vejdirektoratet oplyst, at en første etape kunne påbegyndes fra Motorring 3 og videreføres mod vest. Baggrunden for denne etapestart er planerne om at udbygge Motorring 3 samt problemerne med i dag at afvikle trafikken på Frederikssundsvej, især ved Ballerup, i myldretiderne.

I den eksisterende rundkørsel ved J.F. Willumsensvej i Frederikssund, der er udformet med ét kørespor, er der i dag betydelige problemer med at afvikle trafikken. Det er baggrunden for, at der i VVM-redegørelsen også er peget på muligheden for at medtage udbygningen af rundkørslen med et ekstra spor og shunt (separat, ensrettet spor for højresvingende trafik uden om et kryds) i en 1. etape.

Vejdirektoratet er i øjeblikket ved at behandle de i alt 360 høringsvar, der er indkommet i forbindelse med den offentlige høring over VVM-redegørelsen, og på baggrund heraf vil Vejdirektoratet udarbejde en indstilling til Trafikministeriet, som jeg forventer at modtage i slutningen af juni måned.

Jeg afventer derfor Vejdirektoratets indstilling i sagen, før jeg tager stilling til, hvad der videre skal ske.

Med hensyn til spørgsmålet om investeringsplanen og regeringens ønske om at fremme offentlig-private samarbejder kan jeg oplyse, at regeringen i investeringsplanen har tilkendegivet, at vi gerne deltager i et pilotprojekt vedrørende en ny forbindelse over Roskilde Fjord.

Ny forbindelse over Roskilde Fjord

Fotoet her af Anders Rasmussen er taget på J.F. Willumsensvej mod broen

Frederiksborg Amt og Trafikministeriet samarbejder om at undersøge mulighederne for at etablere en ny forbindelse over Roskilde Fjord i et offentlig-privat partnerskab (OPP). Den nye forbindelse skal på sigt aflaste den eksisterende Kronprins Frederiks Bro ved Frederikssund.

Der er endnu ikke taget stilling til, hvordan en ny forbindelse over Roskilde Fjord kan udformes. Hvis OPP vurderingerne resulterer i, at der kan identificeres en eller flere løsninger som det vil være realistisk at få finansieret i et samarbejde mellem det offentlige og det private erhvervsliv, kan det være udgangspunktet for at vurdere, hvilke løsninger der efterfølgende skal VVM-vurderes (Vurdering af Virkningerne på Miljøet) inden det konkrete anlæg kan projekteres og udføres.

Status

Trafikministeriet har valgt den nye Roskilde Fjord forbindelse som et case studie med henblik på at udvikle en procedure for OPP-projekter på trafikområdet.

Frederiksborg Amt, Trafikministeriet, Kammeradvokaten og firmaet Cowi har i en fælles arbejdsgruppe drøftet en model for udbud af OPP-kontrakt. [<klik her for at se OPP-modellen>](#) Modellen lægger op til, at processen starter med en idékonkurrence, som skal afdække, om der er en reel interesse på det private marked for at indgå i et partnerskab med det offentlige om en

ny forbindelse mellem Frederikssund og Hornsherred. Idékurrencen har også til formål at få flest mulige alternative løsninger med i en vurdering af rentabilitet, miljø og økonomi. [<klik her for at se Forslag til idékonkurrende>](#)

OPP-modellen og indholdet i idékonkurrencen blev præsenteret på et temamøde på amtsgården den 23. september 2004, hvor amtsrådet havde inviteret byrådene fra Frederikssund, Jægerspris og Skibby Kommuner samt Folketingsmedlemmer valgt i Frederiksborg Amt.

Amtets Teknik & Miljøudvalg har på sit møde den 7. september 2004 vedtaget at anbefale idékonkurrencen. [<klik her for at se dagsordenen til mødet>](#)

Amtsrådet vedtog på sit møde den 7. oktober 2004, at idékonkurrencen skal gennemføres. Vi forventer, at vi kan offentliggøre resultaterne af idékonkurrencen i juni 2005.

Statens OPP-Trafikpulje

Fra statens side er der afsat en pulje på 25 mio. kr. i 2004-05 til at iværksætte regionale pilotprojekter på trafikområdet med henblik på at undersøge, om regionale og lokale trafikprojekter kan realiseres som offentlig-private partnerskaber. Hvert projekt kan max opnå støtte fra OPP-puljen til halvdelen af transaktionsomkostningerne i forbindelse med afdækning af, om projektet kan gennemføres med en OPP-organisation, og der kan max gives 5. mio. kr. til det enkelte projekt.

Frederiksborg Amt vil søge støtte fra den statslige OPP-pulje til den ny forbindelse over Roskilde Fjord.

Hvem står for projektet?

Det er Frederiksborg Amt, der er vejmyndighed for Kronprins Frederiks Bro og tilkørselsvejene til broen. Det er derfor også amtet, der har ansvar for projektet, indtil strukturen træder i kraft. Fra 1. januar 2007 vil det være den nye vejbestyrelse, der får ansvaret for at føre projektet videre. Vi ved endnu ikke, om det bliver Vejdirektoratet eller den nye storkommune. Der er nedsat en styregruppe for projektet, hvor både Trafikministeriet, Frederikssund Kommune og Frederiksborg Amt er repræsenteret.

Baggrund

Kronprins Frederiks Bro og J.F. Willumsensvej er stærkt belastede i myldretiderne, hvor trafikker på flere kilometer forsinkes trafikanterne, spærrer til- og frakørsler, forårsager kødannelse på sideveje m.m. [<klik her for at se trafiktal 2003>](#) [<klik her for trafiktal 2003 som pdf>](#)

Tidligere undersøgelser

Frederiksborg Amt udgav i 1999 en rapport om Kronprins Frederiks Bro og omkørselsvejen i Frederikssund. Rapporten beskriver trængselsproblemerne gennem Frederikssund i relation til Kronprins Frederiks Bro og Omkørselsvejen/J.F. Willumsensvej, samt mulighederne for udbedring på kort og på langt sigt. Det anbefales, at der på langt sigt anlægges en forbindelse over Roskilde Fjord syd for Frederikssund. De kortsigtede anbefalinger er alle gennemførte. [<klik her for at læse rapporten>](#)

I 2001 udgav amtet et ideoplæg med forslag til mulige vejstrukturer for tunnel under Roskilde Fjord. I ideoplægget opsummeres problemstillingerne og de muligheder, som Frederiksborg Amt ser for løsning heraf med en tunnelforbindelse under fjorden. [<klik her for at læse rapporten>](#)

Frederiksborg Amt har fået foretaget en samfundsøkonomisk vurdering af at bygge henholdsvis en højbro, en kort tunnel og en lang tunnel placeret syd for Frederikssund. Konklusionen er, at en højbro samfundsøkonomisk vil være en god investering. En kort tunnel vil være rentabel, men vurderingen er meget følsom overfor ændringer i forudsætningerne f.eks. at tunnelen skal være længere af hensyn til vandudskiftningen i fjorden. En lang tunnel vil derimod ikke være samfundsøkonomisk rentabel. [<Klik her for at se den samfundsøkonomiske vurdering>](#)

Til sammenligning undersøger amtet også de samfundsøkonomiske konsekvenser af at udbygge den eksisterende vejforbindelse over Kronprins Frederiks Bro. [<Klik her for at se en foreløbig vurdering af at udbygge den eksisterende forbindelse>](#)

Forslag fra offentligheden

Grøn Trafik i Bycirklen, 4/10-04 [<Klik her for at læse forslag som pdf>](#)

Yderligere oplysninger

Vejchef Allan Carstensen, tlf. 48 20 57 20, e-mail: alc@fa.dk,
projektleder Anne-Grete Cobley, tlf. 48 20 55 94, e-mail: agc@fa.dk eller
planlægger Otto Sängner, tlf: 48 20 55 55, e-mail: os@fa.dk.

 [Til toppen](#)

 [Til kort med vejprojekter](#)

Revideret 8/11-2004

Trafikministeriet

Idekongurrence omkring OPP projektet
ny fast forbindelse over Roskilde Fjord

Endeligt notat om struktur for idekongurrencen

17. August 2004

COWI A/S

Parallelvej 2
2800 Kongens Lyngby

Telefon 45 97 22 11
Telefax 45 97 22 12
www.cowi.dk

Indholdsfortegnelse

1	Baggrund	1
2	Idekongurrencens formål og proces	2
3	Hvad skal deltagerne i idekongurrencen spørges om	4
4	Hvilket bilagsmateriale skal indgå i idekongurrencens udbudsmateriale	8
5	Kompensation til deltagerne i idekongurrencen	9

1 Baggrund

I Regeringens handlingsplan vedr. brugen af offentlig-private partnerskaber (OPP) skitseres en række initiativer. Ét af disse indebærer, at staten går ind og understøtter en række regionale pilotprojekter med henblik på at analysere om de hensigtsmæssigt kan gennemføres som OPP-projekter.

Trafikministeriet (TM) har i den forbindelse etableret et forum med repræsentation af de centrale interessenter for pilotprojekterne på trafikområdet. Formålet er at dele viden og erfaringer på tværs af projekterne samt målrette trafikministeriets indsats for at understøtte at projekterne.

Endvidere er der etableret en særskilt arbejdsgruppe omkring Roskilde Fjord projektet med deltagelse af TM, Frederiksborg Amt og HUR, samt med repræsentanter for Kammeradvokaten og COWI som ressourcepersoner.

Kammeradvokaten har på vegne af arbejdsgruppen i maj 2004 udarbejdet en foreløbig handlingsplan for udbud af OPP-kontrakt vedrørende etablering af ny forbindelse over Roskilde Fjord, hvori der lægges op til at et eventuelt OPP udbud gennemføres under den nye EU udbudsform 'kongurrencepræget dialog'.

På arbejdsgruppemødet i TM den 25. juni blev det aftalt, at der for Roskilde Fjord projektet arbejdes frem mod en 'Idekongurrence med præmiering' som tidsmæssigt vil ligge forud for et egentligt OPP udbud.

Dokument nr. P-59961_Notat 1
Revision nr. 1
Udgivelsesdato 17 august 2004

Udarbejdet CAG, LJR
Kontrolleret SPC, HGR
Godkendt CAG

Formålet med idekonkurrencen vil være:

- at få demonstreret om der er reel interesse for at deltage i projektet hvis det er struktureret som et OPP.
- at få feedback omkring de tekniske løsninger, herunder opfordre til at foreslå alternative løsninger eller varianter.
- at få feedback omkring betingelser for deltagelse i et OPP projekt, herunder de kommercielle, organisatoriske og kontraktuelle rammer.
- at få feedback omkring udbudsproces for et OPP udbud (eg. skal VVM være igangsat/afsluttet forud for igangsættelse af dialogproces).

Denne idekonkurrence ligger således i naturlig forlængelse af den for Fehmarnbelt gennemførte Enquiry of Commercial Interest (2001) samt den for projektet Ny Motorvej i Sønderjylland gennemførte markedstest (2004).

Det blev på mødet i TM aftalt at COWI laver oplæg til strukturen for idekonkurrencen. Arbejdet er aftalt opdelt i følgende output:

- Kommenteret udkast til struktur for idekonkurrencen
Diskuteret på arbejdsgruppemøde i Trafikministeriet den 12. august 2004.
- Endeligt notat om struktur for idekonkurrencen
Nærværende notat (udarbejdet med udgangspunkt i arbejdsgruppens feedback).
- Udkast til det materiale som sendes til deltagerne i idekonkurrencen
Der udarbejdes udkast til opgaveformulering samt til baggrundsorientering om projektet efter nærmere aftale.

2 Idekongurrencens formål og proces

Det overordnede formål med idekonkurrencen er at sikre et godt udgangspunkt for den mest hensigtsmæssige tilrettelæggelse af et eventuelt efterfølgende OPP udbud omkring projektet Ny fast forbindelse over Roskilde Fjord.

Som nævnt ovenfor vil det umiddelbare formål med idekonkurrencen være at få demonstreret om der er reel markedsinteresse for deltagelse i et OPP udbud omkring projektet samt at få indspil fra mulige leverandører at et OPP projekt omkring tekniske, kommercielle, organisatoriske, kontraktuelle og udbudsrelaterede aspekter af projektet.

Dette forudsætter, at et repræsentativt udsnit af de mulige leverandører bruger de nødvendige ressourcer på at give gennemarbejdede, kvalitative feedback omkring deres holdninger til projektet inden for hvert af de nævnte områder.

Der er behov for afklaring af en række spørgsmål omkring selve processen for idekonkurrencen:

- Hvem er den udsendende myndighed
- Hvem er deltagerne i idekonkurrencen, hvordan udvælges de og hvordan motiveres de til at deltage i processen
- Hvilket materiale sendes til deltagerne

2.1 Hvem er den udsendende myndighed

Det foreslås, at Frederiksborg Amt er den udsendende myndighed. Det bør dog fremgå af udbudsmaterialet at udviklingen af et kommende OPP projekt sker i samarbejde med Trafikministeriet. Dette vil sikre at mulige leverandører af et OPP projekt ikke holder sig tilbage på grund af tvivl om det langsigtede ejerskab til processen og resultatet (i lyset af den igangværende strukturreform).

Det kan endvidere overvejes eventuelt at inddrage de berørte kommuner.

Den eller de udsendende myndighed(er) kaldes i det følgende for ordregiveren.

2.2 Hvem er deltagerne i idekonkurrencen, hvordan udvælges de og hvordan motiveres de til at deltage i processen

Med henblik på at få feedback fra et repræsentativt udsnit af de mulige leverandører til et OPP projekt bør udsendelsen målrettes mod:

- entreprenører;
- banker;
- rådgivere; samt
- konsortier af disse.

Relevante offentlige interessenter (berørte kommuner, Vejdirektoratet, Finansministeriet, Indenrigsministeriet) bør orienteres om idekonkurrencen gennem fremsendelse af kopi af udbudsmateriale parallelt med udbuddet.

Det forudsættes, at Kammeradvokaten tager stilling til de lovgivningsmæssige krav til udbudsformen for idekonkurrencen. Under forbehold for dette kunne et offentligt annonceret udbud som parallelt tilstilles udvalgte repræsentanter for hver af leverandørgrupperne være en mulig tilgang.

Det kunne overvejes om det gennem udarbejdelse af udbudsmaterialet på engelsk skal sikres at også internationale leverandører har tilskyndelse til at deltage i idekonkurrencen. Dette kan imidlertid potentielt begrænse den danske deltagelse samt gøre formidlingen af de indkomne svar sværere. En mulig løsning er at lade hovedmålgruppen være danske leverandører men samtidig opfordre disse til at supplere med international ekspertise, eg. gennem konsortiedannelse. Dette kan understøttes gennem inkludering af en (uautoriseret) engelsk oversættelse af centrale dele af udbudsmaterialet.

Endelig skal det sikres at de deltagende selskaber har tilstrækkelig motivation til at bruge de fornødne ressourcer på at give brugbar feedback. I lyset af projektets tidlige udviklingsstade og usikkerheden om projektets gennemførelse vil det nok forudsætte en mulighed for kompensation af de(t) bedste bud. Dette er yderligere behandlet i Sektion 5 nedenfor.

2.3 Hvilket materiale sendes til deltagerne

Det foreslås at det samlede udbudsmateriale, som deltagerne i idekonkurrencen modtager, omfatter:

- en **invitation** til at deltage
- en **beskrivelse af vilkårene for deltagelse**, herunder tidsfrist, kompensation, ordregiverens ejerskab til deltagerens indspil, at der vil være fuld offentlighed omkring foreslåede løsninger, samt deltagerens retsstilling ved efterfølgende udbud (ej fortrinsstilling, ej inhabilitet, mm.)
- en **opgaveformulering** som stiller de spørgsmål som ønskes besvaret
- **bilagsmateriale** som giver den for opgavens udførelse nødvendige baggrundsinformation om projektet

Indholdet af opgaveformulering og bilagsmateriale diskuteres i detaljer i henholdsvis Sektion 3 og Sektion 4 nedenfor.

3 Hvad skal deltagerne i idekonkurrencen spørges om

Det foreslås, at opgaveformuleringen under udbudsmaterialet er struktureret som en række spørgsmål omkring deltagerens holdning til de forhold omkring projektet som ønskes afdækket indenfor fire emneområder:

- interesse i deltagelse i et OPP udbud omkring projektet
- projektets tekniske forhold
- projektets kommercielle, organisatoriske og kontraktuelle aspekter
- OPP udbudsprocessen

Med inspiration fra Fehmarnbelt Enquiry of Commercial Interest præsenteres i det følgende et bud på spørgsmål inden for de enkelte områder.

3.1 Interesse i deltagelse i et OPP udbud omkring projektet

1 Beskriv venligst Deres forretningsområde i relation til projektet (eg. anlæg, drift, finansiering, andet) samt i hvilken udstrækning de har erfaring fra lignende projekter. For konsortier bedes spørgsmålet besvaret for hvert af de deltagende selskaber.

Spørgsmålet skal sikre at ordregiveren ved hvilken teknisk indsigt og hvilket kommercielt perspektiv som ligger bag de enkelte bidrag.

- 2 *Bekræft venligst Deres principielle interesse i at indgå i et langsigtet forpligtende offentligt privat samarbejde omkring projektet (se i øvrigt spørgsmål 3 og 4 nedenfor)*

Spørgsmålet skal afdække om der er reel interesse for at deltage i projektet hvis det er struktureret som et OPP, samt om det er sandsynligt at en egentlig konkurrencesituation kan opnås i et udbud. Internationale erfaringer har vist at utilstrækkeligt konkurrencepres på grund af for få bydere væsentligt øger risikoen for at den offentlige ordregiver ikke får Værdi for Pengene gennem OPP udbudet.

- 3 *Beskriv forudsætningerne for et positivt svar i spørgsmål 2*

Spørgsmålet skal sammen med spørgsmål 4 afdække hvilke barrierer potentielle bydere ser for gennemførelse af projektet som et OPP projekt. Dette vil muliggøre en tilpasning af projekt og udbud med henblik på at sikre at tilstrækkeligt antal bydere.

- 4 *Beskriv eventuelle væsentlige forbehold i relation til et positivt svar i spørgsmål 2*

Samme som spørgsmål 3.

3.2 Tekniske forhold

- 5 *Med udgangspunkt i det overordnede trafikale problem som projektet skal løse (se beskrivelse i bilagsmateriale) hvilke 3-5 forskellige løsninger vurderer De som værende de mest relevante. De må i den forbindelse gerne søge inspiration i bilagsmaterialets oversigt over de tekniske løsninger som tidligere er analyseret men opfordres til også at overveje andre tekniske løsninger eller andre ideer til teknisk/økonomisk optimering*

Spørgsmålet skal give indspil til mulige løsninger på det overordnede trafikale problem og opfordre til kreative ideer på det tekniske område.

Bilagsmaterialet vil beskrive overordnet linieføring, teknisk koncept, trafikale effekt og væsentligste miljøforhold for de tekniske løsninger som tidligere er analyseret.

- 6 *Hvordan vil de rangordne de under spørgsmål 5. identificerede løsninger. Begrund venligst deres svar og beskriv de anvendte kriterier.*

Spørgsmålet skal give feedback omkring hvilke tekniske løsninger de forskellige bydere vil prioritere på basis af deres ekspertise mht. en optimal teknisk, miljømæssig og økonomisk løsning.

- 7 *Kommenter venligst det i bilagsmaterialet indikerede niveau for projektkomkostninger*

Spørgsmålet skal bibringe en benchmarking af det estimerede omkostningsniveauer for de forskellige løsninger.

Bilagsmaterialet vil indeholde en oversigtstabel med estimerede omkostningsniveauer (eg. i hele 100 mio.) for de løsninger som indgår i bruttokataloget.

8 *Har De ideer til reduktion af projektets samlede omkostninger*

Spørgsmålet skal opfordre til kreative ideer til omkostningsreduktion.

9 *Har De ideer med henblik på økonomisk eller miljømæssig optimering i udførselsfasen*

Spørgsmålet skal opfordre til kreative ideer for udførselsfasen.

3.3 Kommercielle, organisatoriske og kontraktuelle forhold

10 *Beskriv venligst Deres forventninger til projektets kommercielle forhold, herunder betalingsmekanisme*

Spørgsmålet skal give feedback omkring de økonomiske rammer for projektet.

Det bør overvejes om bilagsmaterialet i denne forbindelse bør indeholde en beskrivelse af rammerne for projektets betalingsmekanisme (enten en vifte af løsninger eller få grundforudsætninger, eg. ingen brugerbetaling på eksisterende forbindelse)

11 *Beskriv venligst Deres syn på OPP selskabets afkastkrav og kapitalstruktur*

Spørgsmålet skal give feedback omkring de økonomiske rammer for projektet.

12 *Beskriv venligst Deres syn på projektets organisatoriske struktur på den offentlige udbyder side og på den private side*

Spørgsmålet skal give feedback omkring den organisatoriske struktur for OPP projektet.

Det bør overvejes om bilagsmaterialet i denne forbindelse bør indeholde en kort beskrivelse af den organisatoriske struktur for et typisk OPP projekt (eller blot et typisk organisationsdiagram).

13 *Med udgangspunkt i Deres besvarelse af spørgsmål 10-12 bedes de udvikle en simpel finansiel model for projektet, som beskriver niveauet for en fast årlig betaling fra den offentlige ordregiver til OPP konsortiet over en koncessionsperiode på 25 år. Anfør venligst resultat og væsentligste antagelser.*

Spørgsmålet skal give en første indikation af den offentlige likviditets effekt ved gennemførelse af projektet som et OPP projekt.

14 *Beskriv venligst Deres forventninger til projekts kontraktuelle forhold*

Spørgsmålet skal give feedback omkring bydernes holdning til de kontraktuelle relationer for OPP projektet.

Det bør overvejes om bilagsmaterialet i denne forbindelse bør indeholde en kort beskrivelse af de kontraktuelle forhold under et OPP projekt og/eller en henvisning til EBST's kontraktværktøj.

15 Hvordan mener De at projektets centrale risici bør fordeles mellem den offentlige ordregiver, koncessionsselskabet og de bagvedliggende leverandører (tag udgangspunkt i den i bilagsmaterialet indeholdte oversigt over risici ved typiske bro/tunnel projekter)

Dette spørgsmål skal give en første indikation af muligheden for overførsel af risici til den private sektor. For at sikre en ensartet besvarelse vil bilagsmaterialet indeholde en struktureret oversigt over risici ved projektet som kan bruges som udgangspunkt for byderens allokering mellem den offentlige ordregiver, koncessionsselskabet og de bagvedliggende leverandører.

16 Hvordan stiller De Dem til en deling af realiserede besparelser i forhold til et aftalt basisbudget (det være sig på grund af refinansiering, operationelle forbedringer, benchmarking af enkeltelementer, genudbud af servicekontrakter eller lignende) mellem den offentlige ordregiver og koncessionsselskabet

Dette spørgsmål skal afprøve de danske aktørers holdning til de modeller som anvendes internationalt for deling af OPP selskabets realiserede gevinster (ud over det forventede basisafkast) med den ordregivende myndighed. Herved opretholdes incitamenter til forbedringer samtidig med at myndigheden nyder godt af sådanne forbedringer.

3.4 Udbudsproces

17 Den forventede udbudsform for projektet er 'konkurrencepræget dialog' (se beskrivelse i bilagsmaterialet). De bedes venligst kommenterer på denne.

Det må forventes, at de fleste bydere endnu ikke er særlig bekendt med udbudsformen 'konkurrence præget dialog'. Spørgsmålet har til hensigt at få et første feedback på denne samt tvinge byderne til at foreholde sig til denne inden besvarelsen af de efterfølgende spørgsmål.

18 Det er tanken at en række relevante risici ved projektet skal overføres til koncessionsselskabet. Af bilagsmaterialet fremgår en oversigt over den på nuværende tidspunkt til rådighed værende projektdokumentation. Beskriv venligst hvilken projektdokumentation (VVM, geotekniske undersøgelser, trafikstudier, betalingsmekanisme, etc.) De vil forudsætte er tilgængelig ved henholdsvis igangsættelse af den indledende dialogfase, igangsættelse af udbudsfase, underskrivelse af OPP kontrakt (brug venligst den i bilagsmaterialet indeholdte tabel)

Dette spørgsmål skal give feedback omkring muligheden for at igangsætte udbudsprocessen på et tidspunkt hvor ikke al projektdokumentation er på plads. Det er understreget at en række relevante risici skal overføres til koncessionsselskabet for at sikre at svarene afspejler dette forhold. For at sikre en ensartet besvarelse vil bilagsmaterialet indeholde en struktureret oversigt som kan an-

vendes ved besvarelsen. Det bør i den forbindelse overvejes om det for VVM eksplicit skal nævnes hvad den forventede tidsramme fra igangsættelse til færdiggørelse er.

19 Beskriv venligst hvornår og hvordan De kan forestille dem at byderne bliver inddraget i udbudet for at sikre størst mulige frihedsgrader for byderne til at udvikle innovative, omkostningseffektive og miljømæssigt optimale løsninger

Dette spørgsmål skal sikre at innovation ikke begrænses gennem for sen inddragelse af byderne.

4 Hvilket bilagsmateriale skal indgå i idekonkurrencens udbudsmateriale

4.1 Hvad skal bilagsmaterialet dække

Det foreslås at bilagsmaterialet omfatter:

- Baggrund for projektet som præsenterer det overordnede trafikale problem som projektet skal løse
  - Generel beskrivelse af miljøforholdene i det berørte lokalområde og de begrænsninger disse lægger på linieføringen
  - Præsentation af bruttokatalog af de tekniske løsninger som tidligere er analyseret:
    - Lang tunnel (mellem Marbæk og Tørslev Hage)
    - Kort tunnel (mellem Marbæk og Tørslev Hage)
    - Højbro (mellem Marbæk og Tørslev Hage)
    - Parallelbro ved nuværende brolinie
- herunder beskrivelse af væsentligste aspekter ved hver af de tekniske løsninger i bruttokataloget:
- overordnet linieføring
  - teknisk koncept
  - trafikaleffekt
  - specifikke miljøforhold
  - estimeret investeringsniveau
- Struktureret oversigt over risici ved typiske bro/tunnel projekter (til besvarelse af spørgsmål 15)
  - Struktureret oversigt over eksisterende og endnu ikke udarbejdet projektdokumentation (til orientering og besvarelse af spørgsmål 18)
  - Beskrivelse af udbudsformen konkurrencepræget dialog

- Organisationsdiagram for typisk OPP projekt
- Beskrivelse af typisk kontraktstruktur for OPP projekt / henvisning til EBST's kontrakt værktøj
- Engelsk oversættelse af invitation til at deltage, beskrivelse af vilkårene for deltagelse, samt opgaveformulering

Det fremgår, at de i bilagsmaterialet indeholdte oplysninger på ingen måde er ansvarspådragende for den ordregivende myndighed ligesom den engelske oversættelse i bilagsmaterialet er uautoriseret.

4.2 Hvad forudsætter det at etablere bilagsmaterialet

Det eksisterende offentliggjorte materiale omkring forbindelsen omfatter rapporten 'Kronprins Frederiks Bro og Omkørselsvejen i Frederikssund, muligheder for kapacitetsforbedringer og alternative forbindelser, januar 1999', som ikke længere er aktuel, samt folderen 'Tunnel under Roskilde Fjord - Ideoplæg - forslag til mulige vejstrukturer, september 2001' som alene behandler en tunnel-løsning.

Endvidere findes den endnu ikke offentliggjorte rapport 'Samfundsøkonomisk vurdering af ny vej over Roskilde Fjord, marts 2004' som i højere grad indeholder aktuelle oplysninger og dækker løsningerne i det foreslåede bruttokatalog.

Det vurderes, at en sammenskrivning af nøgleelementer fra ovenstående rapporter vil kunne give et væsentligt bidrag til bilagsmaterialets baggrundsorientering om projektet.

Det forudsættes i den forbindelse at dele af den eksisterende men ej offentliggjorte rapport fra 2004 i redigeret form kan anvendes i bilagsmaterialet.

5 Kompensation til deltagerne i idekonkurrencen

Motivationen for de deltagende selskaber til at bruge de fornødne ressourcer til at give brugbar feedback bør være en kombination af:

- strategisk positionering forud for et eventuelt OPP udbud omkring det konkrete projekt eller andre danske OPP pilotprojekter; og
- den monetære kompensation som tilfalder den eller de bedste besvarelser.

I lyset af det første motiv er PR effekten af at vinde idekonkurrencen måske lige så vigtig som beløbets størrelse. Dette kan udnyttes ved at honorere såvel den bedste besvarelse som en eller flere andre gode indspil. Samtidig bør den monetære gevinst kombineres med offentliggørelse eller officiel overrækkelse for at udnytte PR værdien til at styrke motivationen. Dette skal naturligvis fremgå af udbudsmaterialet for at have den ønskede effekt.

Med udgangspunkt i erfaringerne fra arkitektkonkurrencer kunne man for eksempel kompensere det bedste indspil med i størrelsesordenen DKK 200,000 samt en eller flere andre gode besvarelse med et noget mindre beløb, for eksempel DKK 75,000.

Dette svarer til en samlet præmiesum i størrelsesordenen 0,5-1,0 promille af projektet pris og forudsætter således at der kommer feedback fra idekonkurrencen som sparer mere end dette for projektet.

Frederiksborg Amt

**Samfundsøkonomisk
vurdering af ny vejforbindelse
over Roskilde Fjord**

Rapport

Marts 2004

Dokument nr. P-59462-01
Revision nr. 1
Udgivelsesdato 25. marts 2004

Udarbejdet HGR, SBD
Kontrolleret PCH
Godkendt HGR

Indholdsfortegnelse

1	Sammenfatning	2
2	Indledning	4
2.1	Baggrund	4
2.2	Formål	4
2.3	Metode og indhold	5
3	Løsningsforslag	6
3.1	Beregningsalternativer	7
4	Trafikale effekter	10
4.1	Metode	10
4.2	Resultater	11
5	Metode til samfundsøkonomisk vurdering	14
5.1	Antagelser og beregningsparametre	15
5.2	Elementer i samfundsøkonomisk vurdering	16
6	Resultater af samfundsøkonomisk vurdering	24
6.1	Præsentation af kvantitative resultater	24
6.2	Præsentation af kvalitative resultater	26
6.3	Følsomhedsanalyse	27
6.4	Konklusion	31

Bilag

Årlige samfundsøkonomiske udgifter og indtægter

1 Sammenfatning

Frederiksborg Amt undersøger mulige forbedringer af vejforbindelser på tværs af Roskilde Fjord. Til at understøtte dette arbejde er der i nærværende rapport udarbejdet en indledende samfundsøkonomisk vurdering af 3 udvalgte løsningsforslag.

Vurderingen kan danne baggrund for efterfølgende at beslutte, om der skal arbejdes videre med øvrige forundersøgelser og efterfølgende planlægning. I det videre arbejde vil for eksempel miljøforhold skulle vurderes nærmere i en VVM undersøgelse og analyser af finansieringsforhold for anlæg og drift kan blive aktuelle for at belyse muligheder for OPP.

Løsningsalternativer

Forslagene illustrerer 3 principielt forskellige udformninger af en ny forbindelse ved Tørslev Hage ca. 3 km syd for den nuværende bro over fjorden ved Frederikssund:

Højbro: Dette alternativ indeholder en højbro med gennemsejlingshøjde på ca. 20 meter. Forbindelsen etableres med forbindelse til den planlagte Frederikssundmotorvej på den ene side og til landevej 142 på den anden side. Broen placeres nord for Tørslev Hage og spænder fra kyst til kyst.

Kort tunnel: Dette alternativ indeholder en sænketunnel i ca. samme linieføring som højbroen og med samme forbindelse til det øvrige vejnet. Kun de midterste ca. 400 meter udføres som en tunnel. Resten af strækningen i Roskilde Fjord udføres som dæmning.

Lang tunnel: Dette alternativ indeholder en lang tunnel fra kyst til kyst og en videreførelse af tunnelen gennem sommerhusområdet ved Tørslev Hage. Tunnelen forbindes til det øvrige vejnet i princippet som de to andre forslag.

(afrundede tal)	Højbro	Kort tunnel	Lang tunnel
Anlægsoverslag inkl. vejanlæg	490 mio. kr	710 mio kr	1.810 mio kr

Den samfundsøkonomiske vurdering

Alternativerne er kun beskrevet som principløsninger, og derfor kan der kun foretages en indledende samfundsøkonomisk vurdering, hvor der sættes tal på

de vigtigste elementer som anlægspriser, vedligeholdelseskostninger og trafikantgevinster i form af sparet tid og kørte km.

En trafikmodelberegning fra 2002 er benyttet til at vurdere de trafikale effekter. Modelresultaterne viser, at i 2010 kan der forventes ca. 9.000 køretøjer i døgnet på en ny forbindelse. Det er forudsat, at alle 3 forbindelser vil have samme trafikanteffekter. I alt forventes det, at der vil blive opnået en tidsbesparelse på ca. 750 timer på hverdage. Besparelserne skyldes sparet tid for trafikanter mellem især den sydlige del af Hornsherred og Københavnsområdet eller Nordsjælland.

Den samfundsøkonomiske vurdering er gennemført på baggrund af Trafikministeriets manual for vurderinger af infrastrukturprojekter. Følgende samfundsøkonomiske nøgletal karakteriserer forslagene:

	Højbro	Kort tunnel	Lang tunnel
Nettonutidsværdi i 2004 i mio. kr	245	54	-807
Benefit-cost forhold	0,61	0,09	-0,53
Intern rente (% p.a.)	10,0 %	6,6 %	-
Førsteårsforrentning	7,8 %	5,0 %	1,7 %

På dette indledende projektstadiet viser resultatet, at det samfundsøkonomisk er en god investering at anlægge en løsning som den foreslåede højbro over Roskilde Fjord. Nettonutidsværdien er positiv og den interne rente er med 10 % noget højere end kalkulationsrenten på 6 %.

Forslaget med en lang tunnel har en høj anlægspris, som de forventede tidsgevinster ikke kan opveje. På nuværende tidspunkt må det derfor konkluderes, at forslaget ikke er rentabelt.

Forslaget med en kort tunnel placerer sig mellem de to øvrige forslag med en intern forrentning på 6,6 %. I den indledende vurdering tyder det på, at projektet er rentabelt, men denne konklusion er meget følsom overfor ændringer i forudsætninger.

For at undersøge robustheden i disse konklusioner er der gennemført en følsomhedsvurdering. Denne viser, at de anførte konklusioner for højbroen og for den lange tunnel er robuste overfor ændringer i anlægsomkostningerne på mindst 25 % og overfor væsentlige ændringer i forudsætninger om tidsgevinst. For den korte tunnel gælder, at konklusionen er følsom overfor ændringer i disse forudsætninger.

En række forhold indgår ikke i denne indledende samfundsøkonomiske vurdering. Det drejer sig om ændringer i miljøforhold (f.eks. støj), trafiksikkerhed samt ikke mindst landskab og natur, som må forventes at få en væsentlig påvirkning ved at etablere de nye forbindelser.

2 Indledning

2.1 Baggrund

Frederiksborg Amt er i dialog med Trafikministeriet om finansiering af en ny forbindelse over Roskilde Fjord, som led i opfølgning af Trafikaftalen af 5. november 2003 mellem Regeringen og en række andre partier. I denne aftale indgår undersøgelse af en sådan ny forbindelse i puljen af projekter, som staten kan bidrage med midler til. Trafikministeriet har peget på behovet for en samfundsøkonomisk vurdering, inden der kan tages stilling til det videre forløb.

En ny forbindelse over Roskilde Fjord har været drøftet gennem flere år, og Frederiksborg Amt har tidligere fået gennemført følgende andre undersøgelser:

- "Kronprins Frederiks Bro og omkørselsvejen i Frederikssund. Muligheder for kapacitetsforbedringer og alternative forbindelser". Frederiksborg Amt, Frederikssund, Jægerspris og Skibby Kommuner, januar 1999.
- "Tunnel under Roskilde Fjord, Idéoplæg - forslag til mulige vejstrukturer". Frederiksborg Amt, september 2001.
- "Trafikprognose for alternativ med Frederikssundmotorvej og tunnel under Roskilde Fjord år 2010". Notat udarbejdet af Tetraplan for Vejdirektoratet som led i undersøgelserne af forlængelse af Frederikssundmotorvejen, 1. august 2002.

2.2 Formål

Frederiksborg Amt har bedt COWI om assistance til at udarbejde en indledende samfundsøkonomisk vurdering af en ny forbindelse over Roskilde Fjord ud fra de allerede eksisterende undersøgelser.

Formålet er at skabe grundlag for at beslutte, om der skal igangsættes yderligere undersøgelser og hvilke, det i givet fald skal være.

Resultatet bliver således et foreløbigt overblik over forbindelsens mulige samfundsøkonomiske værdi med udpegning af de emner, der giver den største usikkerhed på vurderingen.

2.3 Metode og indhold

Metode

Til den samfundsøkonomiske vurdering er opstillet en beregningsmodel, der kvantitativt vurderer en række hovedelementer, der påvirkes af en ny forbindelse. Analysen laves for en periode fra åbningsår i år 2010 frem til år 2030, og de økonomiske effekter på de enkelte elementer vurderes for alle år i perioden. Beregningen er baseret på "Manual for samfundsøkonomisk analyse" udgivet af Trafikministeriet i 2003.

Den samfundsøkonomiske vurdering resulterer i opstilling af følgende nøgletal for en ny forbindelses samfundsøkonomiske værdi:

- Benefit-cost forholdet
- Nutidsværdi
- Den interne rente.
- Førsteårsforrentning

Vurderingen kan samtidig give et niveau for den anlægsinvestering i en ny forbindelse, der kan forrentes med et positivt samfundsøkonomisk resultat.

Indhold

Rapporten indeholder følgende kapitler:

Kapitel 3, Løsningsforslag. Her beskrives de forslag til nye forbindelser, som indgår i den samfundsøkonomiske vurdering. Beskrivelsen omfatter anlægsoverslag og driftsomkostninger til de nye forbindelser, da de er væsentlige hovedeffekter.

Kapitel 4, Trafikale effekter. Her beskrives, hvordan vejtrafikken forventes at blive påvirket af en ny forbindelse. Ændringer i samlet tidsforbrug og kørselsomkostninger er væsentlige hovedeffekter.

Kapitel 5, Metode til samfundsøkonomisk vurdering. Her gennemgås de elementer, som indgår i den samfundsøkonomiske vurdering.

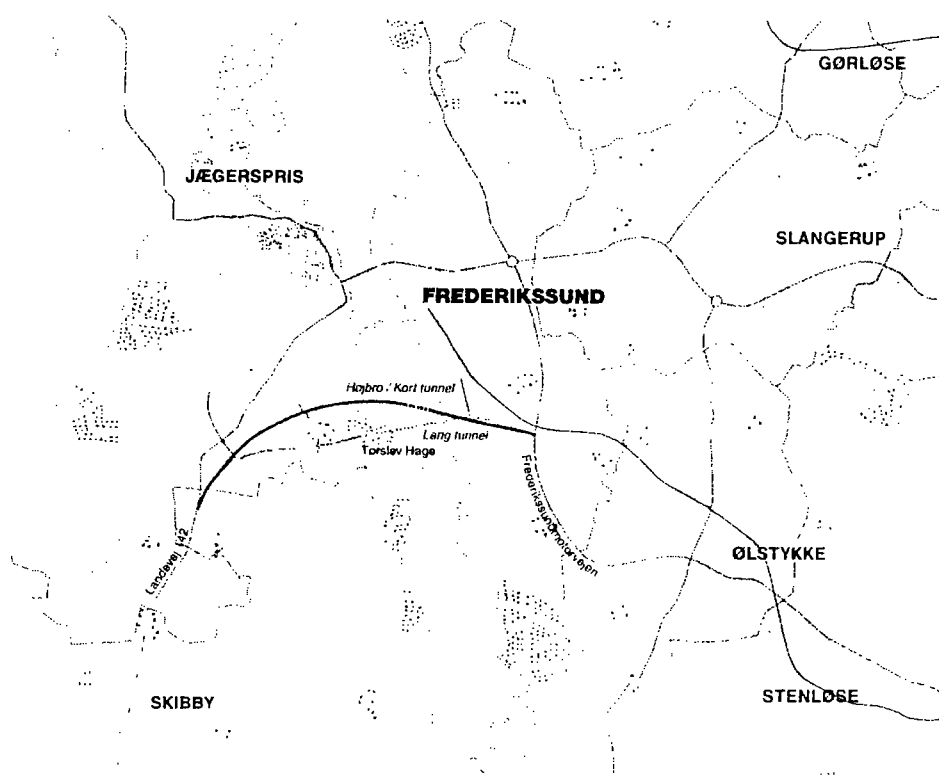
Kapitel 6, Resultater af samfundsøkonomisk vurdering. Kapitlet præsenterer resultaterne af den samfundsøkonomiske vurdering. På dette indledende projektstadium er det vanskeligt at kvantificere en række elementer som f.eks. uheldsomkostninger og støjkonsekvenser. Ligeledes vil en ny forbindelse have en række øvrige effekter, som ikke er mulige at værdisætte, f.eks. påvirkning af landskab. Sådanne effekter omtales kort i dette kapitel.

3 Løsningsforslag

Den samfundsøkonomiske vurdering af en ny forbindelse over Roskilde Fjord beskriver effekterne af 3 forskellige løsningsforslag sammenlignet med en referencesituation uden en ny forbindelse.

De 3 løsningsforslag er lokaliseret syd for Frederikssund by ved Tørslev Hage på Hornsherred siden. Forslagene skaber en vejforbindelse på tværs af fjorden fra den forventede fremtidige Frederikssundmotorvej øst for fjorden til den eksisterende landevej 142 vest for fjorden, se Figur 3.1. Linieføringer og forslag til tilslutninger til det øvrige vejnet er yderligere beskrevet i Frederiksborg Amts Idéoplæg fra 2001.

Figur 3.1 Oversigtskort med mulig placering af ny forbindelse over Roskilde Fjord (fra Frederiksborg Amts idéoplæg fra 2001)

Alle 3 løsningsforslag krydser Roskilde Fjord tæt ved Tørslev Hage. De 3 forslag illustrerer blot principielt forskellige udformninger og dermed også eventuelle forskelle i påvirkninger af miljø og samlede anlægspriser. De 3 forslag er udformet som en højbro, en kort tunnel med forholdsvis lange dæmningsanlæg ud i fjorden og en lang tunnel, der ikke er synlig i fjorden.

Forslagene er opstillet ud fra overordnede oplysninger om bundforhold og landområder nær kysten og beskriver derfor blot princippet for en løsningstype, uden at der er udarbejdet egentlige projekter. Der kan opstilles en række øvrige varianter med andre forudsætninger, som kan tage hensyn til yderligere krav, bindinger og muligheder, der kommer frem ved mere præcise analyser.

Fælles for forslagene er følgende:

- Tværprofil med 2 kørebanespor på 3,75 m og kantbaner på 2,0 meter
- Tilladt hastighed for biltrafik på max 80 km/t
- Ingen fodgængere eller cyklister på de nye forbindelser
- Tilslutninger til det øvrige vejnet er forudsat ens i de 3 forslag. Selve tilslutningsanlægget ved en kommende Frederikssundmotorvej indgår ikke i overslaget.

3.1 Beregningsalternativer

Referencesituationen, Alternativ 1

Referencesituationen beskriver en fremtidig situation, hvor ingen nye forbindelser over fjorden realiseres. Alternativet tjener som sammenligningsgrundlag for situationer med ny forbindelse. Referencesituationen beskriver ikke kun dagens situation, men tager højde for forventet udvikling i økonomi, trafikvækst og i det øvrige vejnet i og omkring Frederikssund.

Dette alternativ indeholder således det vejnet, som kaldes "Scenario 13, Linie II" i Vejdirektoratets VVM undersøgelse for en ny højklasset vej i Frederikssund-fingeren. Det vil sige en fuldt udbygget motorvej til Frederikssund.

Ny højbro ved Tørslev Hage, Alternativ 2

Dette alternativ indeholder forslag til en højbro med en gennemsejlingshøjde på min. 22 m og et gennemsejlingsfag på ca. 60 m. Broens længde er ca. 1,9 km og går fra kyst til kyst med landfæste lige nord for Tørslev Hage på Hornsherred.

Frederiksborg Amts analyse fra 1998 indeholdt ligeledes et forslag til en højbro. Imidlertid var det da forudsat, at broen kun skulle etableres på de midterste ca. 0,7 km, mens resten af forbindelsen skulle etableres med dæmninger. En sådan løsning med dæmninger på 15 - 20 meters højde vil måske nok være billigere at anlægge, men samtidigt være voldsomt dominerende i landskabet. Det er derfor valgt her at illustrere en broløsning fra kyst til kyst som det mest realistiske forslag.

Ny lang tunnel ved Tørslev Hage, Alternativ 3

Dette alternativ indeholder en sænketunnel/cut and cover tunnel, der strækker sig fra kyst til kyst på ca. 1,4 km med landfæste på spidsen af Tørslev Hage på Hornsherred. Endvidere er der på ca. 1 km forudsat nedsænket vej med overdækning på Tørslev Hage, hvor vejen placeres i en vejkorridor, der tidligere var reserveret til dette formål. I dag findes sommerhuse på Tørslev hage tæt på korridoren.

Løsningen illustrerer et forslag, hvor en relativ dyr indpasning i det eksisterende landskab har højere prioritet end i de to andre løsningsforslag. Forslaget indgik i udarbejdelsen af Frederiksborg Amts Idéoplæg fra 2001.

Ny kort tunnel ved Tørslev Hage, Alternativ 4

Dette alternativ indeholder en sænketunnel på ca. 0,4 km forbundet med land via 2 dæmninger og med landfæste nord for Tørslev Hage på Hornsherred. På Hornsherred siden kan dæmningen føres ca. 800 m ud fra kysten og ned i et dybt trug til sænketunnelen. På østsiden føres vejen op i et dybt trug på en kort dæmning ind til land.

Løsningen vil muligvis have en vis effekt på vandgennemstrømningen i fjorden, men hvorvidt denne er begrænsende i forhold til andre indsnævringer er ikke vurderet. Forslaget indgik i udarbejdelsen af Frederiksborg Amts Idéoplæg fra 2001.

Nøgletal for anlægsoverslag og driftsomkostninger

For hvert af de 3 løsningsforslag er vurderet anlægsoverslag, forventede årlige driftsomkostninger samt forventet anlægsperiode. Resultatet er gengivet i Tabel 3.1.

Anlægsoverslagene for de 2 tunnel løsninger er baseret på tidligere overslag udarbejdet til Frederiksborg Amts Idéoplæg fra 2001 og fremskrevet til januar 2004 priser. Anlægsoverslaget for højbroløsningen er baseret på en ny vurdering, da forudsætningerne fra 1998 er ændret en del.

De gennemsnitlige årlige driftsudgifter varierer en del mellem bro- og tunnel-løsninger. Erfaringen viser, at tunneler generelt er dyrere at drive end broer. Det skyldes især de specielle faktorer ved drift af tunneler som belysning, ventilation og opretholdelse af særligt beredskab.

Tabel 3.1 Overblik over nøgleoplysninger for den samfundsøkonomiske vurdering. Alle priser er angivet i prisniveau januar 2004

	Højbro	Lang tunnel	Kort tunnel
Anlægsoverslag bro/tunnel ¹	407 mio. kr.	1.731 mio. kr.	638 mio. kr.
Anlægsoverslag veje på land ¹	83 mio. kr.	82 mio. kr.	76 mio. kr.
Årlige driftsudgifter bro/tunnel i procent af anlægsoverslag	0,1 % år 1 - 10	0,5 % år 1 - 20	0,5 % år 1 - 20
	0,6 % år 10 -	1,0 % år 20 -	1,0 % år 20 -
Årlige driftsudgifter veje på land ²	1,5 mio. kr.	1,4 mio. kr.	1,5 mio. kr.
Forventet anlægsperiode bro/tunnel	2,5 år	3 år	3 år
Forventet anlægsperiode veje på land	1 år	1 år	1 år

¹ Disse priser inkluderer projektering og tilsyn; 15 % til tunnelløsninger og veje og 10 % til højbro-løsningen.

² Priserne er baseret på oplysninger fra Frederiksborg Amt om pris på 176.000 kr. pr km.

4 Trafikale effekter

Ændringer i trafikanters tidsforbrug (brugergevinster) og samlet kørselsomfang forventes at være blandt de væsentligste effekter for den samfundsmæssige værdi af en ny forbindelse over Roskilde Fjord.

Til at belyse disse effekter er anvendt resultaterne af en tidligere gennemført trafikmodelberegning. Denne beregning blev gennemført i 2002 som led i VVM undersøgelsen af en ny højklasset vej i Frederikssund fingeren¹. Trafikmodelberegningerne forudsatte en ny forbindelse som beskrevet i Frederiksborg Amts Idéoplæg fra 2001. Det vil sige en tunnelløsning med en 2 sporet vej og hastighedsbegrænsning på 80 km/t.

Til vurderinger på det nuværende projektstade er det valgt at betragte disse beregninger som tilstrækkelige for de samfundsøkonomiske vurderinger. Blandt de større usikkerheder ved anvendelse af modellen til dette formål skønnes for det første at være, at modellen kun indeholder meget få veje i Frederikssund by. For det andet, at modellen kan have svært ved at afspejle de reelle forhold med forsinkelser i myldretiden gennem Frederikssund, selvom der er funktioner i modellen, der medregner disse forhold.

De trafikale effekter af de 3 løsningsforslag ved Tørslev Hage skønnes at være ens.

4.1 Metode

Efter aftale med Vejdirektoratet er der til nærværende opgave fremskaffet digitale beregningsresultater fra den i 2002 gennemførte trafikmodelberegning. Denne trafikmodelberegning er gennemført for ét år, nemlig 2010.

De fremskaffede data er herefter bearbejdet, således at de kunne give følgende resultater for Referencesituationen og situationerne med en ny forbindelse:

-
- ¹ Resultaterne er dokumenteret i et notat "Trafikprognose for alternativ med Frederikssundmotorvej og tunnel under Roskilde Fjord år 2010", 1. august 2002. Notat og modelberegninger er udarbejdet af Tetraplan.

- Trafikarbejde opdelt i 3 køretøjskategorier (personbiler, varebiler og lastbiler).
- Trafikanternes tidsforbrug opdelt i 3 køretøjskategorier (personbiler, varebiler og lastbiler).
- Personbilers tidsforbrug er yderligere opdelt i køretid og forsinkelsestid og en underopdeling heraf i 3 turformål (bolig-arbejdspladsture, erhvervsture og fritidsture).

I trafikmodellen beregnes trafikken for 5 tidsbånd (tidsrum) i løbet af et hverdagsdøgn, og modellen kan således til en vis grad modellere variationen over døgnet og trafikafviklingen i myldretiden og dermed inddrage eventuelle forsinkelser. Det vurderes vigtigt for nærværende opgave, især med hensyn til trafikken på den nuværende bro og Omkørselsvejen gennem Frederikssund (Rute 53).

Tabel 4.1 viser, at trafikmodellen beregner en vis overflytning fra Kronprins Frederiks Bro til en ny forbindelse. Endvidere vil der på en ny forbindelse komme noget trafik, der tidligere kørte syd om Roskilde Fjord.

Tabel 4.1 Trafikmodellens beregnede samlede hverdagsdøgntrafik over Roskilde Fjord i 2010 i henholdsvis referencesituationen og med ny forbindelse ved Tørslev Hage

	Referencesituation	Projektalternativer
Kronprins Frederiks Bro	20.000	14.400
Ny forbindelse	0	9.300

Dokumentationsnotatet for trafikmodelberegningerne anfører, at der er tale om foreløbige beregninger. Blandt andet er der behov for detaljering og præcisering af en række forudsætninger. I nærværende opgave er modellens beregninger af rejsehastigheder sammenholdt med aktuelle målinger af snithastigheder på rute 53 og tidligere gennemførte rejsetidsmålinger (i 2000) for at få indikationer på, om modellens beregninger for denne vigtige strækning var rimelige.

4.2 Resultater

Det samlede resultat af bearbejdningen af data fra trafikmodelberegningerne er vist i Tabel 4.2 og Tabel 4.3. Trafikmodellens resultater angives i hverdagsdøgntrafik. Disse tal er opregnet til et helt år. For køretiden er anvendt opregningsfaktoren 350, mens der for forsinkelsestiden er anvendt en faktor 250. Faktoren 350 er baseret på sammenligning af de opregnede tal for henholdsvis årsdøgntrafik og hverdagsdøgntrafik (som er en anelse større end årsdøgntrafikken) for en tællestation tæt ved broen. Faktoren 250 er baseret på et skøn om, at forsinkelserne primært opstår på hverdage i løbet af året, men af og til

også i weekender og på helligdage. I øvrige tilsvarende beregninger i hovedstadsområdet anvender Vejdirektoratet faktoren 200.

Trafikmodellen indregner en vis forsinkelse, angivet som en lav rejsehastighed, på Rute 53 gennem Frederikssund i visse perioder over døgnet. Disse tal er sammenholdt med Frederiksborg Amts målinger af snithastigheder og den tidligere gennemførte rejsetidsmåling. Både modellens beregninger og målingerne viser forsinkelser på de centrale dele af Rute 53 gennem Frederikssund. Det skønnes derfor, at modellens resultater på det nuværende tidlige projektstadium på rimelig vis tager hensyn til de særlige forsinkelsesproblemer gennem Frederikssund.

Da omfanget af tidsbesparelser er vigtigt for den samlede samfundsøkonomiske vurdering, vurderes det at være nødvendigt med yderligere undersøgelser af dette emne i en eventuel senere og mere præcis projektvurdering.

Tabel 4.2 Ændringer i trafikanters tidsforbrug (besparelser) med gennemførelse af en ny forbindelse over Roskilde Fjord, år 2010. Bearbejdede tal fra trafikmodelberegninger gennemført i 2002

	Køretøjstimer/år
Personbiler	
Bolig-arbejdspladssture, køretid	54.400
Bolig-arbejdspladssture, forsinkelsestid	52.200
Erhvervsture, køretid	27.700
Erhvervsture, forsinkelsestid	19.400
Fritidsture, køretid	59.400
Fritidsture, forsinkelsestid	14.600
Varebiler	41.600
Lastbiler	22.000
Tidsbesparelser i alt	291.300

Tabel 4.3 Ændringer i trafikanters kørselsomfang (besparelser) med gennemførelse af en ny forbindelse over Roskilde Fjord, år 2010. Bearbejdede tal fra trafikmodelberegninger gennemført i 2002

	Køretøjskm/år
Personbiler	75.600
Varebiler	5.800
Lastbiler	4.800
Kørselsbesparelser i alt	86.300

En gennemgang af trafikmodellens resultater viser, at de største trafikstrømme på en ny forbindelse forventes at være trafik mellem på den ene side den sydli-

ge del af Hornsherred (inklusive områder syd og vest herfor) og på den anden side Nordsjælland (knap 40 %) og Københavnsområdet (ca. 50 %). De resterende trafikanter rejser hovedsageligt mellem den nordlige del af Hornsherred og Københavnsområdet. Trafikanterne på den nye forbindelse står for langt den største del af den samlede tidsgevinst. Kun i mindre grad skyldes tidsgevinsten sparet tid for de tilbageværende trafikanter på den nuværende bro.

Den største tidsgevinst pr køretøj opnår trafikanterne mellem den sydlige del af Hornsherred og Københavnsområdet.

5 Metode til samfundsøkonomisk vurdering

Til den samfundsøkonomiske vurdering er der opstillet en beregningsmodel baseret på "Manual for samfundsøkonomisk analyse" (i det følgende kaldet manualen) samt "Nøgletalskatalog - til brug for samfundsøkonomiske analyser på transportområdet" (i det følgende kaldet nøgletalskataloget).²

Nedenstående skema fra manualen illustrerer, hvilken type af vurdering der anbefales gennemført på forskellige stadier i et projekt.

Projektet om en ny forbindelse over Roskilde Fjord drejer sig om et større nyanlæg og har nu et stade, hvor der kan foretages en begrænset samfundsøkonomisk analyse, som markeret med det mørkegrå felt.

	Idéfase, afdækning af problemstilling Løsningsnum ud fra:	Indledende prioritering Udvælgelse af begrænset antal alternativer ud fra:	Endelig beslutning Endeligt valg af alternativ ud fra:
Mindre program eller pulje	Kvalitative overvejelser	Afdækning af prioriteringskriterier for udvælgelse	Simpel, objektivt definerede kriterier
Mindre tiltag (primært relateret til eksisterende anlæg eller politikker)	Kvalitative eller kvantitative overvejelser	Kvantitative betragtninger	Begrænset samfundsøkonomisk analyse, der baseres på de forventede hovedeffekter
Større anlæg - herunder nyanlæg - og politikomlægninger	Opstilling af relevante løsningsmodeller ud fra kvantitative kriterier	Begrænset samfundsøkonomisk analyse, der baseres på de forventede hovedeffekter	Detaljeret gennemført samfundsøkonomisk analyse

Kilde: Manual for samfundsøkonomisk analyse, Trafikministeriet 2003

Manualen anbefaler at inkludere en række delelementer i den kvantitative vurdering. Ikke alle elementer er dog nødvendige eller mulige at inddrage på det indledende projektstadium.

Nedenfor beskrives de elementer, der medtages i den konkrete projektvurdering, samt en række antagelser og forudsætninger for den samfundsøkonomiske vurdering.

² Begge er udgivet af Trafikministeriet i juni 2003

5.1 Antagelser og beregningsparametre

5.1.1 Antagelser for analysen

I den samfundsøkonomiske vurdering antages, at de nye anlæg tages i brug i 2010, og at anlægsperioden forinden har været 2,5 år for højbroen (Alternativ 2) og 3 år for begge tunnelforbindelserne (Alternativ 3 og 4).

Analysen er foretaget for en periode frem til 2030 svarende til, at de nye anlæg vil være i brug i 20 år af analyseperioden, hvorefter en restværdi af anlæggene inkluderes i den økonomiske vurdering.

Trafikministeriet anbefaler i manualen en analysehorisont på 50 år ved større anlægsprojekter, men i denne konkrete vurdering anvendes en kortere horisont, da trafikens vækst på især strækninger i Frederikssund by er vanskelig at fremskrive på så lang sigt på grund af f.eks. ændringer i trængsel. Det vurderes, at en analyse med 20 års horisont på dette planlægnings stade på tilstrækkelig vis illustrerer, om det er økonomisk rentabelt at lave en ny forbindelse, og om der er væsentlige forskelle mellem de forskellige løsningstyper.

5.1.2 Kalkulationsrente og prisniveau

Kalkulationsrenten anvendes til over tid at kunne sammenvæje alle økonomiske omkostninger og gevinster ved de undersøgte alternativer. På denne måde gøres værdien af nutidige og fremtidige effekter sammenlignelige i den samfundsøkonomiske analyse.

Den anvendte rente i denne analyse er baseret på Finansministeriets anbefaling af en 6 % real-rente. Analysen foretages med 2004-prisniveau, således at de økonomisk opgjorte fremtidige omkostninger og gevinster alle beregnes i 2004-priser.

I tilfælde, hvor priserne er opgjort før 2004, fremskrives de med den historiske prisudvikling til 2004-prisniveau. For fremskrivning af f.eks. tidsværdier fremskrives desuden med realvæksten i BNP.

5.1.3 Evalueringskriterier

De opstillede fremtidige løsningsforslag analyseres og sammenlignes med referencesituationen (Alternativ 1). I overensstemmelse med manualen præsenteres resultatet af vurderingen i form af følgende nøgletal:

- **Nutidsværdien**, der repræsenterer den samlede værdi af fordele og ulemper ved projektet i dets levetid og tilbageskrevet med kalkulationsrenten til 2004-prisniveau. Hvis man isoleret set ser på den samfundsøkonomiske vurdering, er projektet rimeligt at gennemføre, når nutidsværdien er større end nul.
- **Den interne rente**, der angiver det årlige samfundsøkonomiske afkast af investeringen.

- **Benefit-cost forholdet** sætter nutidsværdien af de samfundsøkonomiske gevinster i forhold til omkostningerne.

Desuden gengives nøgletallet **førsteårsforrentningen**.

I kapitel 6 er resultaterne af analysen præsenteret.

5.2 Elementer i samfundsøkonomisk vurdering

Baseret på retningslinierne for den samfundsøkonomiske vurdering, som er beskrevet i manualen, indgår følgende elementer i den samfundsøkonomiske vurdering:

- Anlægsomkostninger
- Restværdi
- Gener i anlægsfasen
- Udgifter til drift og vedligehold
- Brugergevinster
- Eksterne effekter
- Forvridningstab

På baggrund af økonomiske opgørelser af de enkelte elementer gennemføres den samfundsøkonomiske vurdering. Omkostninger og gevinster i de enkelte år beregnes og for brugergevinsterne anvendes ekstrapolation med udgangspunkt i trafikmodellens beregninger for 2010.

For enkelte af de ovenstående elementer kan de økonomiske konsekvenser af en ny forbindelse ikke vurderes kvantitativt på dette indledende stadie.

Manualen nævner desuden, at en række øvrige elementer ikke kan værdisættes, men alligevel bør nævnes i vurderingen. Det drejer sig om eksempelvis landskab og bykvalitet, grundvandsforhold og sammenhæng med fysisk planlægning. På baggrund af de hidtidige undersøgelser af en ny forbindelse er disse elementer kort beskrevet kvalitativt i kapitel 6.2.

5.2.1 Anlægsomkostninger

I afsnit 3.1 er anlægsoverslagene for hvert af løsningsforslagene vurderet og disse er opsummeret i nedenstående tabel.

Tabel 5.1: *Estimerede anlægsomkostninger og anlægsperiode, mio. kr. og år*

(afrundede tal)	mio. kr.		
	Højbro	Lang tunnel	Kort tunnel
Anlægsoverslag i alt, kr.	490	1.810	710
Anlægsperiode	2,5 år	3 år	3 år

I den økonomiske vurdering antages, at en eventuel ny forbindelse tages i brug i 2010 uanset anlægsperiodens længde. Dette forudsætter, at opførelsen af de

forskellige løsningsforslag igangsættes i tilpas tid, så de er klar til at tages i brug i 2010.

5.2.2 Restværdi

Restværdien af en ny forbindelse og tilhørende vejanlæg ved slutningen af den analyserede periode (år 2030) indgår som en del af vurderingen.

Jf. anbefalinger i manualen antages i denne indledende fase, at vedligeholdelses- og reinvesteringniveauet løbende vil opretholde kapitalværdien af anlæggene. Det vil sige, at restværdien i denne indledende fase bestemmes som den tilbagediskonterede anlægssum. Med en kalkulationsrente på 6 % er nutidsværdien af restværdierne af de foreslåede anlæg som vist nedenfor.

Tabel 5.2 *Estimeret restværdi af anlæggene i år 2030 samt nutidsværdien af restværdien, 2004-prisniveau*

	mio. kr.		
	Højbro	Lang tunnel	Kort tunnel
Restværdi i 2030	490	1.810	710
Nutidsværdi af restværdien	110	400	160

Bemærk: Restværdien i år 2030 er estimeret til at være lig anlægssummen

I den samfundsøkonomiske vurdering er det valgt at inkludere en restværdi i stedet for at tage højde for afskrivninger af investeringerne. Jf. manualen kan afskrivningsmetoden anvendes, hvis man vurderer restværdien af et element med en begrænset levetid, fx vil et element med en levetid på 50 år, der ikke er fornyet undervejs, have en restværdi på 0 kr. efter 50 år. Vurderingen af en ny forbindelse over Roskilde Fjord bygger på antagelser om, at forbindelsen vedligeholdes og restværdi-metoden er derfor vurderet at være mest anvendelig.

5.2.3 Gener i anlægsfasen

Gener i forbindelse med anlæg af veje er normalt forbundet med fx omvejskørsel, forsinkelser og øget støjniveau. Da de foreslåede nye vejanlæg næsten udelukkende består af nyanlæg og primært i åbent land, forventes gernerne i anlægsfasen at være relativt små.

En undtagelse kan være sommerhusbeboerne på Tørslev Hage, især ved anlæg af en lang tunnel.

Endvidere kan selve anlægsarbejderne eventuelt genere sejlads i fjorden og give miljømæssige gener i form af forstyrrelse af fx flora og fauna i fjorden.

Da den samfundsøkonomiske vurdering foretages på et niveau svarende til en indledende prioritering, er disse gener ikke vurderet yderligere og indgår ikke i den kvantitative samfundsøkonomiske analyse.

5.2.4 Udgifter til drift og vedligehold

De nye forbindelser og tilhørende vejanlæg vil være forbundet med øgede udgifter til drift og vedligehold i perioden frem til 2030. I manualen benævnes disse stigninger de driftsøkonomiske konsekvenser for infrastrukturforvalteren.

Udgifter til drift og vedligehold er beskrevet i afsnit 3.1 og nedcnstående tabel illustrerer blot for udvalgte år de estimerede driftsøkonomiske konsekvenser af de nye anlæg.

Tabel 5.3 *Estimeret drifts- og vedligeholdelsesudgifter i Alternativ 2, 3 og 4 sammenholdt med Alternativ 1, 1000 kr./år, 2004-prisniveau illustreret for udvalgte år.*

	1000 kr. pr. år			
	2010	2015	2020	2030
Højbro	1.938	1.938	3.973	3.973
Lang tunnel	10.076	10.076	10.076	18.726
Kort tunnel	4.721	4.721	4.721	7.911

Udover driftsøkonomiske konsekvenser for infrastrukturforvalteren nævner manualen også de driftsøkonomiske konsekvenser for operatører, som bl.a. omfatter eventuelle ændringer i kørselsomkostninger for den kollektive trafik. Disse er indeholdt i analysen af brugergevinster og -omkostninger, og de er derfor ikke vurderet separat.

5.2.5 Brugergevinster

Ændringer i direkte kørselsomkostninger og i rejsetid er væsentlige delelementer i vurderingen. Som udgangspunkt for vurderingen benyttes resultaterne af trafikmodelberegningerne og enhedspriser for kørselsomkostninger og tidsværdi angivet i nøgletalskataloget.

Ændringerne er baseret på trafikmodelberegninger for hele vejnettet og inkluderer dermed gevinster for alle trafikanter. Det vil sige både for de trafikanter, som benytter den nye forbindelse og for de trafikanter, som stadig benytter den gamle forbindelse.

På dette indledende trin antages, at alle brugergevinster tilfalder eksisterende rejsende. Det svarer til en antagelse om, at de foreslåede investeringer ikke genererer nye trafikanter. Dette er antaget, da analysen af de trafikale effekter alene er baseret på beregninger i trafikmodellen, der ikke medtager nye trafikanter. I den samfundsøkonomiske vurdering kan dette betragtes som en lidt konservativ (pessimistisk) antagelse.

Metode til estimering af fremtidige brugergevinster

Da der kun foreligger trafikmodelberegninger for situationer i 2010, er det ikke muligt at beregne de trafikale effekter for hvert år i analyseperioden frem til

2030 ved hjælp af interpolation³. I stedet er det valgt at anvende ekstrapolation⁴, hvor udgangspunktet er det eneste tilgængelige prognoseår; nemlig 2010.

I analysen ekstrapoleres ved, at de estimerede ændringer i trafikarbejde og tidsforbrug fremskrives med den forventede fremtidige trafikvækst. For området i og omkring Frederikssund antages trafikvæksten at være 1,8 % om året, svarende til de trafikvækster, der de seneste år er anvendt i hovedstadsområdet for øvrige større vurderinger af nye veje.

Det skal bemærkes, at stigningen på 1,8 % er den forventede stigning i trafikken, og det kan diskuteres hvorvidt den slår igennem på samme måde i trafikanternes tids- og kørselsbesparelser.

For at belyse følsomheden overfor fremskrivningen af besparelserne, er det i følsomhedsanalysen i kapitel 6.3 vurderet, hvilken effekt ændringer i fremskrivningen har på de samfundsøkonomiske nøgletal.

Estimerede ændringer i rejsetid

De fremtidige ændringer i rejsetiden, som følge af de planlagte investeringer, er baseret på metoden beskrevet ovenfor. Trafikmodelkørslen tillader en inddeling af tidsforbruget i 3 køretøjskategorier samt en yderligere inddeling af personbilernes tidsforbrug i 6 forskellige kategorier. For udvalgte år er ændringerne illustreret nedenfor:

Tabel 5.4 Estimeret ændring i tidsforbrug for Alternativ 2, 3 og 4 sammenlignet med Alternativ 1, timer/år illustreret for udvalgte år

	Ændring i timer pr. år			
	2010 ¹	2015	2020	2030
Personbiler				
Køretid				
Erhverv	27.700	30.300	33.100	39.600
Bolig-arbejde	54.400	59.500	65.000	77.700
Andet	59.400	65.000	71.000	84.900
Forsinkelsestid				
Erhverv	19.400	21.200	23.200	27.700
Bolig-arbejde	52.200	57.000	62.400	74.500
Andet	14.600	16.000	17.500	20.900
Varebiler	41.600	45.500	49.700	59.400
Lastbiler	22.000	24.000	26.200	31.400
I alt	291.300	318.400	348.100	416.100

¹ Tallene fra 2010 stammer fra de bearbejdede trafikmodelresultater, se også afsnit 3.1. De øvrige tal er ekstrapolerede tal.

Værdisætningen af disse ændringer til den økonomiske vurdering er baseret på nøgletalskataloget, hvor enhedspriser er angivet i 2001-prisniveau. Tabellen

³ Ved interpolation estimeres mellemliggende værdier ud fra fx 2 kendte værdier

⁴ Ved ekstrapolation estimeres værdier, der ligger uden for værdier man kender

nedenunder viser enhedspriserne i 2001-niveau samt priserne efter en justering til 2004-niveau.

Tabel 5.5 Tidsomkostninger for personbiler, varebiler og lastbiler

	Kr. pr. time	
	2001-priser	2004-priser
Personbiler		
<i>Køretid</i>		
Erhverv	269,1	300
Bolig-arbejde	62	69
Andet	48	54
<i>Forsinkelsestid</i>		
Erhverv	406	453
Bolig-arbejde	94	105
Andet	73	82
Varebiler	198	221
Lastbiler	279	311

Kilde: "Nøgletalskatalog - til brug for samfundsøkonomiske analyser på transportområdet", Trafikministeriet 2003 samt beregnede estimater for 2004

På basis af ovenstående kan den økonomiske gevinst ved tidsbesparelserne estimeres. Nedenstående tabel illustrerer gevinsten for udvalgte år i 2004-prisniveau.

Tabel 5.6 Værdi af ændring i rejsetid i Alternativ 2, 3 og 4, mio. kr./år, 2004-prisniveau illustreret for udvalgte år.

	mio. kr. pr. år			
	2010	2015	2020	2030
Samlet for alle køretøjskategorier	52,2	62,4	74,6	106,6

Estimerede ændringer i kørselsomkostninger

De fremtidige ændringer i antal kørte kilometre, som følge af de planlagte investeringer, er baseret på samme metode som for ændringer i rejsetid. Trafikmodelresultaterne tillader en opdeling af ændringer i trafikarbejdet i 3 køretøjskategorier; personbiler, varebiler og lastbiler

Tabel 5.7 *Estimeret ændring i trafikarbejde for Alternativ 2, 3 og 4 sammenlignet med Alternativ 1, km/år illustreret for udvalgte år.*

	Ændring i km pr. år			
	2010 ¹	2015	2020	2030
Personbiler	75.600	82.700	90.400	108.100
Varebiler	5.800	6.400	7.000	8.300
Lastbiler	4.800	5.300	5.800	6.900
I alt	86.300	94.400	103.200	123.300

¹ Tallene fra 2010 stammer fra de bearbejdede trafikmodelresultater, se også afsnit 3.1. De øvrige tal er ekstrapolerede tal.

Til økonomisk vurdering af ændringerne anvendes tal fra nøgletalskataloget, som vist i tabellen nedenfor.

Tabel 5.8 *Kørselsomkostninger for personbiler, varebiler og lastbiler*

	Kr. pr. km	
	2001-priser	2004-priser
Personbiler	0,81	0,87
Varebiler	1,06	1,13
Lastbiler	1,74	1,86

Kilde: "Nøgletalskatalog - til brug for samfundsøkonomiske analyser på transportområdet", Trafikministeriet 2003 samt beregnede estimater for 2004

På basis af ovenstående kan den samlede værdi af ændringen i trafikarbejdet estimeres. Nedenfor er gevinsterne for udvalgte år i 2004-prisniveau illustreret.

Tabel 5.9 *Værdi af ændring i kørselsarbejde i Alternativ 2, 3 og 4, mio. kr./år, 2004-prisniveau illustreret for udvalgte år*

	mio. kr. pr. år			
	2010	2015	2020	2030
Samlet for alle køre tøjskategorier	5,8	6,3	6,9	8,2

5.2.6 Eksterne effekter

Samfundsøkonomiske vurderinger af eksterne effekter kan omfatte økonomiske konsekvenser af ændringer i luftforurening, uheld, støj og barriereeffekter. Grundlaget for at kunne vurdere disse effekter kvantitativt er meget spinkelt på dette indledende niveau, og de er derfor ikke medtaget i den kvantitative samfundsøkonomiske beregning. I stedet er der lavet en indledende kvalitativ vurdering af de eksterne effekter. Dette er i øvrigt i overensstemmelse med manualens anbefalinger til analyser i en indledende fase.

Uheld

Den primære trafikale effekt ved at etablere en ny forbindelse er, at en del trafik flyttes til nye vejanlæg i åbent land fra den eksisterende bro og fra øvrige dele af den nuværende Rute 53 gennem Frederikssund by.

Det skønnes, at den samlede effekt på uheld vil være lille, men i givet fald vil være en reduktion af uheldstallet. De nye vejanlæg forventes at have en lavere uheldsrisiko end den eksisterende vej gennem Frederikssund. Dermed skønnes det, at en beregning af ændringer i uheldsrisiko sandsynligvis vil vise en samfundsmæssig gevinst ved at gennemføre en ny forbindelse. Størrelsesordenen i forhold til de øvrige effekter kan dog ikke vurderes på nuværende grundlag.

Støj, luftforurening og barriereeffekt

For støj gælder, at trafikbelastningen i projekialternativerne reduceres på strækninger i Frederikssund by, som i dag har en høj støjbelastning og flere steder boliger langs strækningen. Strækninger med øget trafik i projekialternativerne ligger primært på nye veje i åbent land. Derfor vil ændringen i støjbelastning uden tvivl give en samfundsøkonomisk gevinst. Et element, der trækker i den modsatte retning er, at der eventuelt kan komme øget støjbelastning i bynære rekreative områder ved f.eks. Tørslev Hage.

Ændringer i luftforurening kan både ansues som globale effekter og lokale effekter. Det samlede trafikarbejde er næsten uændret (en meget lille reduktion) med gennemførelse af projektforslagene og det samlede udslip vil sandsynligvis også være uændret. Da en række udslip er afhængige af hastigheder, er sammenhængen dog ikke entydig.

Endelig vil koncentrationen af skadelige stoffer i gaderum i Frederikssund sandsynligvis blive reduceret på grund af reduktionen i trafikmængder på disse veje. Her er hastighed også en væsentlig parameter, hvorfor præcise vurderinger ikke kan foretages på det nuværende grundlag. Desuden er gaderummet på Omkørselsvejen (Rute 53) gennem Frederikssund meget bredt og ikke med tæt randbebyggelse, hvorfor en reduktion af trafikmængden her ikke nødvendigvis vil få betydning for luftkvaliteten.

Barriereeffekten afhænger primært af trafikmængde, hastighed og lette trafikanters krydsningsbehov. Da nogle strækninger med stort krydsningsbehov i Frederikssund by skønnes at få mindre trafik, vil der sandsynligvis her være tale om en mindsket barriereeffekt. En modsat effekt kan komme ved anlæg af de nye veje i rekreative områder.

Sammenfattende kan siges, at det virker sandsynligt, at der vil være en lille positiv samfundsøkonomisk effekt på grund af ændringer i støjbelastning, luftforurening og barriereeffekt. Imidlertid er denne vurdering meget usikker på nuværende grundlag.

5.2.7 Forvridningstab

Forvridningstab kan kort beskrives som det velfærdsmæssige tab, der er forbundet med at inddrive skatter til finansiering af offentlige udgifter.

Anlæg af en ny forbindelse over Roskilde Fjord vil betyde en stigning i de offentlige udgifter i form af anlægs- og driftsudgifter, og da disse skal finansieres over skatterne, vil der være en samfundsøkonomisk omkostning ved anlæggene, som er relateret til den forvriddning af arbejdsmarkedet, som skatter generelt medfører⁵.

Jf. manualen udgør forvriddningstab i Danmark 20 % af de offentlige nettoudgifter. Nedenfor er forvriddningstab illustreret for udvalgte år. Det ses, at i anlægsperioden 2007-2009 er forvriddningen stor. Derefter falder den, da der nu kun er tale om finansiering af driftsomkostninger.

Tabel 5.10 Udgifter forbundet med forvriddningstab, mio. kr./år, 2004-prisniveau illustreret for udvalgte år.

	mio. kr. pr. år			
	2007	2008	2009	2010
Højbro	16,28	32,56	49,16	0,39
Lang tunnel	115,33	115,33	131,73	2,02
Kort tunnel	42,53	42,53	57,73	0,94

På dette indledende niveau af vurderingen af en ny forbindelse er det ikke afgjort, hvorvidt der vil blive tale om en fuld eller kun delvist offentligt finansieret investering. I vurderingen af forvriddningstabets størrelse er det antaget, at alle udgifter til anlæg og vedligehold finansieres af det offentlige.

⁵ For yderligere beskrivelse af begrebet forvriddningstab henvises til manualen

6 Resultater af samfundsøkonomisk vurdering

Dette kapitel præsenterer resultaterne af den kvantitative analyse og beskriver kort øvrige kvalitative forhold.

6.1 Præsentation af kvantitative resultater

Resultaterne af den samfundsøkonomiske vurdering er præsenteret i Tabel 6.1. Her ses nutidsværdien af de elementer, som er vurderet kvantitativt.

Det tungeste element på omkostningssiden er ikke overraskende udgifterne til investering i de nye anlæg, der udgør hhv. 380, 1430 og 560 mio. kr. i nutidsværdi for de 3 forslag. Omkostninger forbundet med drift- og vedligehold samt forvriddningstabet er også væsentlige poster på udgiftssiden.

På indtægtssiden er den klart vigtigste post relateret til gevinster for trafikanterne i form af sparet rejsetid, der i nutidsværdi udgør 622 mio. kr.

Et andet vigtigt element på indtægtssiden er restværdien af anlæggene i år 2030, der tæller som en væsentlig gevinst i vurderingen.

I Bilag er illustreret, hvordan de samfundsøkonomiske omkostninger og gevinster ved de forskellige elementer er fordelt på de enkelte år i analyseperioden.

Tabel 6.1 Resultater af samfundsøkonomisk vurdering, nutidsværdier i mio. kr., 2004-prisniveau

Elementer opgjort økonomisk eller værdisat	NNV i mio. kr.		
	Højbro	Lang tunnel	Kort tunnel
1 Investeringer (infrastruktur)	-381	-1433	-563
2 Følgeinvesteringer ¹	0	0	0
3 Restværdi	108	398	157
4 Gener i anlægsfasen ²			
5 Driftsudgifter (infrastrukturforvalter - reinvesterings og vedligehold)	-24	-90	-42
6 Driftsindtægter (infrastrukturforvalter)			
7 Driftsudgifter (operatør) ²			
8 Ændrede kørselsudgifter	1	1	1
9 Driftsindtægter (operatør) ²			
10 Brugergevinster (tid, ændret komfort)	622	622	622
11 Trafiksikkerhed (uheld)			
12 Luftforurening ²			
13 Støj ²			
14 CO ₂ ²			
15 Forvridningstab	-81	-305	-121
16 Ændret provenu fra skatter og afgifter ²			
Nettonutidsværdi (mio. kr.)	245	-807	54
Benefit-costforhold	0,61	-0,53	0,09
Intern rente (% p.a.)	10,0 %	-	6,6 %
Førsteårsforrentning	7,8 %	1,7 %	5,0 %

1) Følgeinvesteringer er inkluderet i investeringer

2) Disse elementer er ikke vurderet kvantitativt i denne indledende fase

Tabel 6.1 viser desuden de økonomiske nøgletal for de tre løsningsforslag i form af nettonutidsværdien, benefit-costforholdet, den interne rente og førsteårsforrentningen.

Nettonutidsværdien beregnes som summen af nutidsværdien af de forskellige analyserede elementer. Det ses at forslaget med en højbro har en positiv NNV på 245 mio. kr. hvilket betyder, at det på dette indledende projektstadiet tyder på, at det samfundsøkonomisk er en god investering at bygge en højbro over Roskilde Fjord.

Den interne rente af højbroforslaget er på 10,0 %. Evalueres denne i forhold til kalkulationsrenten på 6 % kan det på baggrund af den indledende samfundsøkonomiske vurdering konkluderes, at forslaget er samfundsøkonomisk rentabelt.

For forslaget med den lange tunnel ses, at NNV er klart negativ og at den interne rente ikke kan beregnes. Det betyder, at de indledende beregninger viser, at dette alternativ ikke er samfundsøkonomisk rentabelt.

Forslaget med den korte tunnel har derimod en NNV, der lige nøjagtig er positiv og en intern forrentning, der netop er højere end kalkulationsrenten på 6 %. Baseret på den indledende vurdering tyder det derfor på, at projektet er rentabelt, men det er ikke en overbevisende rentabilitet.

6.2 Præsentation af kvalitative resultater

Som supplement til den kvantitative vurdering og den oversigtlige beskrivelse af støj, luftforurening og barrierceffekt i kapitel 5.2, er en række miljørelaterede forhold kort beskrevet i Frederiksborg Amt pjece fra 2001. Der er ikke lavet nye vurderinger.

I Tabel 6.2 er vist en sammenfatning af, hvordan de planrelaterede miljøforhold omtalt i manualen skønnes at kunne påvirke den samfundsøkonomiske vurdering.

Den økonomiske omkostning ved at imødegå de nævnte påvirkninger kan være meget stor eller måske helt ubetydelig. Derfor er det forbundet med stor usikkerhed at sætte prædikatet positiv eller negativ påvirkning på hvert af disse elementer. Tabellen kan derfor blot give et fingerpeg om, hvilke forhold der i en efterfølgende planlægning af anlæggene er vigtige at vurdere for at opnå større sikkerhed i den samfundsøkonomiske vurdering.

Tabel 6.2 *Oversigt over tidligere kvalitativt beskrevne elementer og deres potentielle påvirkning*

Elementer kvalitativt beskrevet eller vurderet på anden måde	Negativ/positiv påvirkning
17 Barrierevirkninger	Positiv i Frederikssund by
18 Landskab og bykvalitet	Negativ for landskab, kan evt. opleves som positiv i forhold til bykvalitet
19 Grundvand	Områder ved de nye løsninger er udpeget som sårbare grundvandsområder. Kræver særlige hensyn for ikke at blive negativ*
20 Rekreative områder	Planlagte stiforløb langs fjorden og det kystnære sommerhusområde på Tørslev Hage kræver særlige hensyn for ikke at medføre negativ påvirkning*
21 Natur og dyreliv	Hele Roskilde Fjord er udpeget som EU-fuglebeskyttelsesområde og -habitatsområde. Negativ påvirkning må forventes.
22 Sammenhæng med eksisterende fysisk planlægning	Ikke vurderet
23 Grænseoverskridende effekter	Ikke vurderet
24 Regionale, fordelingsmæssige konsekvenser	Ikke vurderet
25 Eventuelle regionaløkonomiske effekter	Ikke vurderet
26 Integration	Ikke vurderet

* Disse elementer er ikke indregnet i anlægsoverslagene

6.3 Følsomhedsanalyse

I dette afsnit vurderes følsomheden på de beregnede økonomiske nøgletal. Vurderingen er foretaget ved at beregne ændringer i centrale elementers størrelse i analysen. Sidst i afsnittet er de økonomiske omkostninger per trafikant vurderet ud fra nogle simple betragtninger.

6.3.1 Betydning af ændringer i anlægsudgifter

På dette indledende niveau må det forventes, at der er en stor usikkerhed forbundet med anlægsoverslagene. Det er derfor analyseret, hvilken effekt det har på de økonomiske resultater, at anlægsudgifterne stiger eller falder med 25 %.

Tabel 6.3 Betydningen af stigning på 25 % i anlægsudgifter, økonomiske nøgletal

	Højbro	Lang tunnel	Kort tunnel
Benefit-costforhold	0,3	-0,6	-0,1
Intern rente (% p.a.)	8,1 %	-	5,2 %
Nettonutidsværdi (mio. kr.)	155	-1.161	-84

Tabel 6.4 Betydningen af fald på 25 % i anlægsudgifter, økonomiske nøgletal

	Højbro	Lang tunnel	Kort tunnel
Benefit-costforhold	1,1	-0,4	0,4
Intern rente (% p.a.)	12,9 %	3,1 %	8,8 %
Nettonutidsværdi (mio. kr.)	336	-453	192

Resultaterne i ovenstående tabeller viser, at den samlede vurdering ikke overraskende er afhængig af anlægsudgifterne. En stigning på 25 % i anlægsudgifter betyder, at Nettonutidsværdien for højbroforslaget falder fra 245 mio. kr. til 155 mio. kr., men vil dog stadig være samfundsøkonomisk rentabelt. Værdien for den korte tunnel bliver negativ, hvilket betyder at dette alternativ ikke længere er økonomisk rentabelt.

Omvendt betyder et fald i anlægsudgifterne på 25 %, at begge oven nævnte forslag er klart økonomisk rentable mens forslaget med den lange tunnel stadig ikke er rentabelt.

6.3.2 Betydning af ændring i anlægsperioden

I den samfundsøkonomiske analyse er det antaget, at anlægsperioden vil være 2,5 år for en højbro, 3 år for hhv. en lang og en kort tunnel og 1 år for vejanlæggene.

Ændringer i antagelserne om anlægsperioden til hhv. 2 og 4 år har kun lille betydning for den samlede vurdering, som nedenstående tabeller viser. Dvs. at ændringer i de forventede anlægsperioder ikke påvirker konklusionerne om rentabiliteten af projekterne.

Tabel 6.5 Betydningen af ændring i anlægsperioden til 2 år, økonomiske nøgletal

	Højbro	Lang tunnel	Kort tunnel
Benefit-costforhold	0,6	-0,5	0,1
Intern rente (% p.a.)	10,2 %	-	6,9 %
Nettonutidsværdi (mio. kr.)	252	-758	72

Tabel 6.6 Betydningen af ændring i anlægsperioden til 4 år, økonomiske nøgletal

	Højbro	Lang tunnel	Kort tunnel
Benefit-costforhold	0,5	-0,5	0,1
Intern rente (% p.a.)	9,4 %	-	6,4 %
Nettonutidsværdi (mio. kr.)	229	-857	36

6.3.3 Betydning af ændringer i forudsætninger om trafikvækst

I den samlede vurdering er det forudsat, at trafikken årligt vil stige med 1,8 %. Denne vækst er afgørende for størrelsen af ændringer i rejsetid og i kørselsomkostninger, som er de væsentligste gevinster. Derfor er der foretaget en følsomhedsvurdering af, hvilken effekt det vil have på de økonomiske nøgletal, at trafikvæksten i stedet for bliver hhv. 0 % og 2,5 % om året i hele analyseperioden.

Den samlede vurdering er baseret på, at trafikmodellen forventer en trafikmængde på den nye forbindelse på ca. 9.300 køretøjer per hverdagsdøgn i 2010. Med den forudsatte vækst på 1,8 % om året vil dette tal stige til 13.300 i 2030 mens en stigning på 2,5 % betyder yderligere 1.900 køretøjer på den nye forbindelse i 2030. Antagelsen om 0 % stigning betyder, at der i 2030 vil være samme trafikmængde som i 2010.

Tabel 6.7 Betydningen af trafikvækst på 0 % p.a. i hele analyseperioden, økonomiske nøgletal

	Højbro	Lang tunnel	Kort tunnel
Benefit-costforhold	0,4	-0,6	-0,1
Intern rente (% p.a.)	8,7 %	-	5,6 %
Nettonutidsværdi (mio. kr.)	154	-898	-37

Tabel 6.8 Betydningen af trafikvækst på 2,5 % p.a. i hele analyseperioden, økonomiske nøgletal

	Højbro	Lang tunnel	Kort tunnel
Benefit-costforhold	0,7	-0,5	0,2
Intern rente (% p.a.)	10,5 %	2,3 %	7,1 %
Nettonutidsværdi (mio. kr.)	286	-766	95

Resultaterne i ovenstående tabeller viser, at den samlede vurdering bliver påvirket væsentligt af forudsætningen om trafikvækst. Uden den forudsatte trafikvækst vil Nettonutidsværdien for forslaget med højbro falde fra 245 mio. kr. til 154 mio. kr., men forslaget vil dog stadig være samfundsøkonomisk rentabelt. Værdien for den korte tunnel bliver negativ, hvilket betyder at dette forslag ikke længere er økonomisk rentabelt.

Omvendt betyder en øget vækst på 2,5 %, at højbroforslaget naturligvis stadig er rentabelt. Den korte tunnel får nu en klar positiv Nettonutidsværdi og en intern forrentning på 7,1 %. Den lange tunnel er stadig ikke rentabel.

Det skal understreges, at både den samlede vurdering og ovenstående følsomhedsanalyse er baseret på ekstrapolation, hvor de estimerede ændringer i trafikarbejde og tidsforbrug er fremskrevet med den forventede fremtidige trafikvækst. Da der således kun er lavet én kørsel med trafikmodellen, tages der i fremskrivningen ikke højde for ændringer i f.eks. trængsel og rutevalg. Ovenstående tal skal derfor benyttes med forsigtighed.

Følsomhedsanalysen viser, at alene forudsætningen om ændret trafikvækst kan påvirke resultatet. Derfor vil også andre forholdsvise små ændringer i den beregnede tidsgevinst kunne påvirke den samlede vurdering.

6.3.4 Vurdering af økonomiske omkostninger per trafikant

I forlængelse af den samfundsøkonomiske vurdering har Frederiksborg Amt ønsket et skøn over, hvad de økonomiske omkostninger ved en ny forbindelse vil være per trafikant, der krydser den nye forbindelse.

Dette er vurderet ud fra to forskellige betragtninger, hvor den første (Metode 1) udelukkende tager højde for den tilbagediskonterede værdi (Nutidsværdien) af investeringen samt restværdi og udgifter til vedligehold. Den anden metode (Metode 2) inkluderer desuden simple vurderinger af udgifter til finansiering af investeringerne.

Da Metode 1 er baseret på ét nøgletal (Nutidsværdien af investeringen samt restværdi og udgifter til vedligehold), er omkostningen per trafikant kun bestemt som ét enkelt tal. For Metode 2 er der derimod beregnet en værdi for hvert enkelt år, som afhænger af antallet af trafikanter på den nye forbindelse og af de estimerede udgifter, forbundet med investeringen i de enkelte år.

Vurderingen er kun foretaget for forslaget med en højbro, da det er det eneste, der er klart økonomisk rentabelt.

Tabel 6.9 *Vurderinger af omkostninger per trafikant per tur for forslaget med en højbro*

Omkostninger per trafikant per tur	Kr./trafikant/tur		
	Metode 1	2,8	
	2010	2020	2030
Metode 2	7,1	5,9	5,0

I Metode 2 kan den gennemsnitlige omkostning per trafikant bestemmes til 5,5 kr./tur.

Det skal understreges, at denne vurdering ikke kan anvendes som input i en eventuel analyse af brugerbetaling per krydsende bil. Dels fordi her er tale om økonomiske omkostninger, dels fordi vurderingen ikke tager højde for ændring i antal rejsende, hvis der kommer en afgift på forbindelsen.

Beregningerne giver dog en indikation af størrelsesordenen for en eventuel brugerbetaling, hvis man senere vil overveje en egentlig finansiel analyse af en ny forbindelse.

6.4 Konklusion

Der blev fra starten defineret 3 alternativer til belysning af samfundsøkonomiske forhold ved etablering af en ny forbindelse over Roskilde Fjord

Baseret på den indledende samfundsøkonomiske vurdering og på følsomhedsanalyserne kan det konkluderes, at forslaget med en højbro ved Tørslev Hage er økonomisk rentabelt og det mest rentable af de tre undersøgte alternativer. Her er tale om en ny forbindelse, der genererer store samfundsmæssige gevinster i form af reduceret rejsetid. Den indledende samfundsøkonomiske vurdering viser også, at resultatet er stabilt overfor stigninger i anlægsomkostningerne på mindst 25 % og væsentlige ændringer i forudsætninger om tidsgevinst.

Forslaget med en kort tunnel ved Tørslev Hage er med de anvendte antagelser beregnet til lige at være økonomisk rentabel, men mindre rentabelt end alternativet med en højbro. Følsomhedsanalyserne viser, at denne konklusion er følsom overfor ændringer i forudsætninger om anlægspris og tidsgevinst.

Forslaget med en lang tunnel ved Tørslev Hage er økonomisk set ikke en god investering. Omkostningerne ved forbindelsen er så store, at de ikke opvejes af de gevinster, der opnås for brugerne.

Ovenstående konklusioner er alene baseret på de økonomiske vurderinger. En inddragelse af andre ikke kvantificerede effekter som eksempelvis uheld, støj, landskab, natur og regionaløkonomiske forhold vil naturligvis give basis for at nuancere og ændre på de fremkomne konklusioner.

Analysen kan på dette indledende niveau benyttes til at konkludere, at der tilsyneladende kan foreslås en forbindelse med en fornuftig samfundsøkonomi. Derimod kan analysen kun benyttes til at udpege, hvilke af de 3 undersøgte alternativer, der er det mest rentable.

Bilag: Årlige samfundsøkonomiske udgifter og indtægter

Årlige udgifter og indtægter for Alternativ 2 sammenholdt med referencesituationen:

2004- prisniveau	Anlægsomkostninger			Restværdi	Udgifter til drift og vedligehold			Brugerindtægter			Eksterne effekter	Forvridningstab	Totale nettoomk.	
	Højbro	Vejanlæg	I alt		Højbro	Vejanlæg	I alt	Sparet kørselsomk.	Sparet tidsomk.	Totale brugerindtægter				
NNV	- 319.0	- 62.0	- 381.0	107.7	- 10.3	- 13.5	- 23.7	0.8	622.4	623.2	-	-	80.9	245.2
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	- 81.4	-	- 81.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.3	97.7
2008	- 162.8	-	- 162.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32.6	195.4
2009	- 162.8	- 83.0	- 245.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49.2	295.0
2010	-	-	-	-	- 0.4	- 1.5	- 1.9	0.1	52.2	52.3	-	-	0.4	50.0
2011	-	-	-	-	- 0.4	- 1.5	- 1.9	0.1	54.1	54.2	-	-	0.4	51.9
2012	-	-	-	-	- 0.4	- 1.5	- 1.9	0.1	56.1	56.1	-	-	0.4	53.8
2013	-	-	-	-	- 0.4	- 1.5	- 1.9	0.1	58.1	58.2	-	-	0.4	55.9
2014	-	-	-	-	- 0.4	- 1.5	- 1.9	0.1	60.2	60.3	-	-	0.4	58.0
2015	-	-	-	-	- 0.4	- 1.5	- 1.9	0.1	62.4	62.5	-	-	0.4	60.2
2016	-	-	-	-	- 0.4	- 1.5	- 1.9	0.1	64.7	64.8	-	-	0.4	62.4
2017	-	-	-	-	- 0.4	- 1.5	- 1.9	0.1	67.0	67.1	-	-	0.4	64.8
2018	-	-	-	-	- 0.4	- 1.5	- 1.9	0.1	69.4	69.5	-	-	0.4	67.2
2019	-	-	-	-	- 0.4	- 1.5	- 1.9	0.1	72.0	72.1	-	-	0.4	69.7
2020	-	-	-	-	- 2.4	- 1.5	- 4.0	0.1	74.6	74.7	-	-	0.8	69.9
2021	-	-	-	-	- 2.4	- 1.5	- 4.0	0.1	77.3	77.4	-	-	0.8	72.6
2022	-	-	-	-	- 2.4	- 1.5	- 4.0	0.1	80.1	80.2	-	-	0.8	75.4
2023	-	-	-	-	- 2.4	- 1.5	- 4.0	0.1	83.0	83.1	-	-	0.8	78.3
2024	-	-	-	-	- 2.4	- 1.5	- 4.0	0.1	86.0	86.1	-	-	0.8	81.4
2025	-	-	-	-	- 2.4	- 1.5	- 4.0	0.1	89.2	89.3	-	-	0.8	84.5
2026	-	-	-	-	- 2.4	- 1.5	- 4.0	0.1	92.4	92.5	-	-	0.8	87.7
2027	-	-	-	-	- 2.4	- 1.5	- 4.0	0.1	95.7	95.9	-	-	0.8	91.1
2028	-	-	-	-	- 2.4	- 1.5	- 4.0	0.1	99.2	99.3	-	-	0.8	94.6
2029	-	-	-	-	- 2.4	- 1.5	- 4.0	0.1	102.8	102.9	-	-	0.8	98.2
2030	-	-	-	490.0	- 2.4	- 1.5	- 4.0	0.1	106.6	106.7	-	-	0.8	591.9

Årlige udgifter og indtægter for Alternativ 3 sammenholdt med referencesituationen:

2004- prisniveau	Anlægsomkostninger			Udgifter til drift og vedligehold				Brugergevinster			Eksterne effekter	Forvridningstab	Totale nettoomk.	
	Lang tunnel	Vejanlæg	I alt	Restværdi	Højbro	Vejanlæg	I alt	Sparet kørselsomk.	Sparet tidsomk.	Totale brugergevinster				
NNV	- 1.371.9	- 61.3	- 1.433.1	398.3	- 77.9	- 12.5	- 90.5	0.8	622.4	623.2	-	-	304.7	- 806.9
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	- 576.7	-	- 576.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	115.3	- 692.0
2008	- 576.7	-	- 576.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	115.3	- 692.0
2009	- 576.7	- 82.0	- 658.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	131.7	- 790.4
2010	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	52.2	52.3	-	-	2.0	40.2
2011	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	54.1	54.2	-	-	2.0	42.1
2012	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	56.1	56.1	-	-	2.0	44.1
2013	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	58.1	58.2	-	-	2.0	46.1
2014	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	60.2	60.3	-	-	2.0	48.2
2015	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	62.4	62.5	-	-	2.0	50.4
2016	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	64.7	64.8	-	-	2.0	52.7
2017	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	67.0	67.1	-	-	2.0	55.0
2018	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	69.4	69.5	-	-	2.0	57.5
2019	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	72.0	72.1	-	-	2.0	60.0
2020	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	74.6	74.7	-	-	2.0	62.6
2021	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	77.3	77.4	-	-	2.0	65.3
2022	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	80.1	80.2	-	-	2.0	68.1
2023	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	83.0	83.1	-	-	2.0	71.0
2024	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	86.0	86.1	-	-	2.0	74.0
2025	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	89.2	89.3	-	-	2.0	77.2
2026	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	92.4	92.5	-	-	2.0	80.4
2027	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	95.7	95.9	-	-	2.0	83.8
2028	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	99.2	99.3	-	-	2.0	87.2
2029	-	-	-	-	- 8.7	- 1.4	- 10.1	0.1	102.8	102.9	-	-	2.0	90.9
2030	-	-	-	1,812.0	- 17.3	- 1.4	- 18.7	0.1	106.6	106.7	-	-	3.7	1,896.2

Årlige udgifter og indtægter for Alternativ 4 sammenholdt med referencesituationen:

2004- priseniveau	Anlægsomkostninger			Restværdi	Udgifter til drift og vedligehold			Brugergevinster			Eksterne effekter	Forvridningstab	Totale nettoomk.
	Kort tunnel	Vejanlæg	I alt		Kort tunnel	Vejanlæg	I alt	Sparet kørselsomk.	Sparet tidsomk.	Totale brugergevinster			
NNV	- 505.9	- 56.8	- 562.7	156.9	- 28.7	- 13.5	- 42.2	0.8	622.4	623.2	-	121.0	54.2
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	- 212.7	-	- 212.7	-	-	-	-	-	-	-	-	42.5	255.2
2008	- 212.7	-	- 212.7	-	-	-	-	-	-	-	-	42.5	255.2
2009	- 212.7	- 76.0	- 288.7	-	-	-	-	-	-	-	-	57.7	346.4
2010	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	52.2	52.3	-	0.9	46.6
2011	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	54.1	54.2	-	0.9	48.5
2012	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	56.1	56.1	-	0.9	50.5
2013	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	58.1	58.2	-	0.9	52.5
2014	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	60.2	60.3	-	0.9	54.6
2015	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	62.4	62.5	-	0.9	56.8
2016	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	64.7	64.8	-	0.9	59.1
2017	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	67.0	67.1	-	0.9	61.4
2018	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	69.4	69.5	-	0.9	63.9
2019	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	72.0	72.1	-	0.9	66.4
2020	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	74.6	74.7	-	0.9	69.0
2021	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	77.3	77.4	-	0.9	71.7
2022	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	80.1	80.2	-	0.9	74.5
2023	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	83.0	83.1	-	0.9	77.4
2024	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	86.0	86.1	-	0.9	80.5
2025	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	89.2	89.3	-	0.9	83.6
2026	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	92.4	92.5	-	0.9	86.8
2027	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	95.7	95.9	-	0.9	90.2
2028	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	99.2	99.3	-	0.9	93.7
2029	-	-	-	-	- 3.2	- 1.5	- 4.7	0.1	102.8	102.9	-	0.9	97.3
2030	-	-	-	714.0	- 6.4	- 1.5	- 7.9	0.1	106.6	106.7	-	1.6	811.2

Frederiksborg Amt

Samfundsøkonomisk vurdering af at udbygge eksisterende vejforbindelse over Roskilde Fjord

Notat

Foreløbig

COWI A/S

Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

Telefon 45 97 22 11

Telefax 45 97 22 12

www.cowi.dk

Indholdsfortegnelse

- 1 Indledning
- 2 Principløsning
- 3 Skønnede trafikale effekter
- 4 Resultater af samfundsøkonomisk vurdering
  - 4.1 Præsentation af kvantitative resultater
  - 4.2 Følsomhedsanalyse
  - 4.3 Øvrige effekter
- 5 Konklusion

1 Indledning

Dette notat er et tillæg til Rapporten "Samfundsøkonomisk vurdering af ny vejforbindelse over Roskilde Fjord" (i det følgende kaldet "Rapporten"), der på et indledende niveau analyserer de samfundsøkonomiske konsekvenser ved at anlægge nye forbindelser over Roskilde Fjord syd for Frederikssund ved Tørslev Hage.

Den nuværende Kronprins Frederiks Bro over Roskilde Fjord og Omkørselsvejen gennem Frederikssund opleves allerede i dag som en flaskehals af trafikanter. Frederiksborg Amt har derfor ønsket en indledende samfundsøkonomisk vurdering af at udbygge disse strækninger som et alternativ til at anlægge nye forbindelser.

Notatet beskriver resultatet af denne vurdering. Først beskrives de anvendte forudsætninger i form af en principløsning med tilhørende anlægsøkonomiske overslag og de skønnede trafikale effekter. Dernæst beskrives resultaterne af den samfundsøkonomiske vurdering. Beskrivelse af den anvendte metode til samfundsøkonomisk vurdering er givet i Rapporten.

Dokument nr. p-59462-02
Revision nr. 0
Udgivelsesdato 25. marts 2004

Udarbejdet HGR,SBD
Kontrolleret PCH
Godkendt HGR

2 Principløsning

Som grundlag for udarbejdelse af anlægsoverslag er opstillet følgende principløsning:

- Udbygning af strækningen fra før krydset ved Ådalsvej til efter krydset ved Færgelundsvej/Skovsnæsvej. Udbygningen omfatter ændring fra 2 til 4 gennemkørende spor og oprettelse af nuværende svingbaner i kryds
- Der forudsættes fortov og cykelsti som på Omkørselsvejen i dag.
- Der forudsættes signalregulerede kryds inklusive nye styresystemer i alle kryds, således at der kan opnås en optimal afvikling af trafikken gennem Frederikssund, uden at trafikken på tværs oplever væsentlige forringelser i forhold til den nuværende udformning. Rundkørsel ved Frederiksværks-gade er også forudsat ombygget til signalregulerede kryds.
- Kocksvej føres under Omfartsvejen i en niveaufri skæring, hvorved der bliver et forsinkende kryds mindre
- Der anlægges støjskærme på hele strækningen gennem Frederikssund by
- Udvidelsen af Kronprins Frederiks Bro forudsættes anlagt som en parallelbro lige syd for den eksisterende bro. Funktionen som klapbro samt længde af dæmninger og åbningsfag forudsættes at være som på den eksisterende bro.

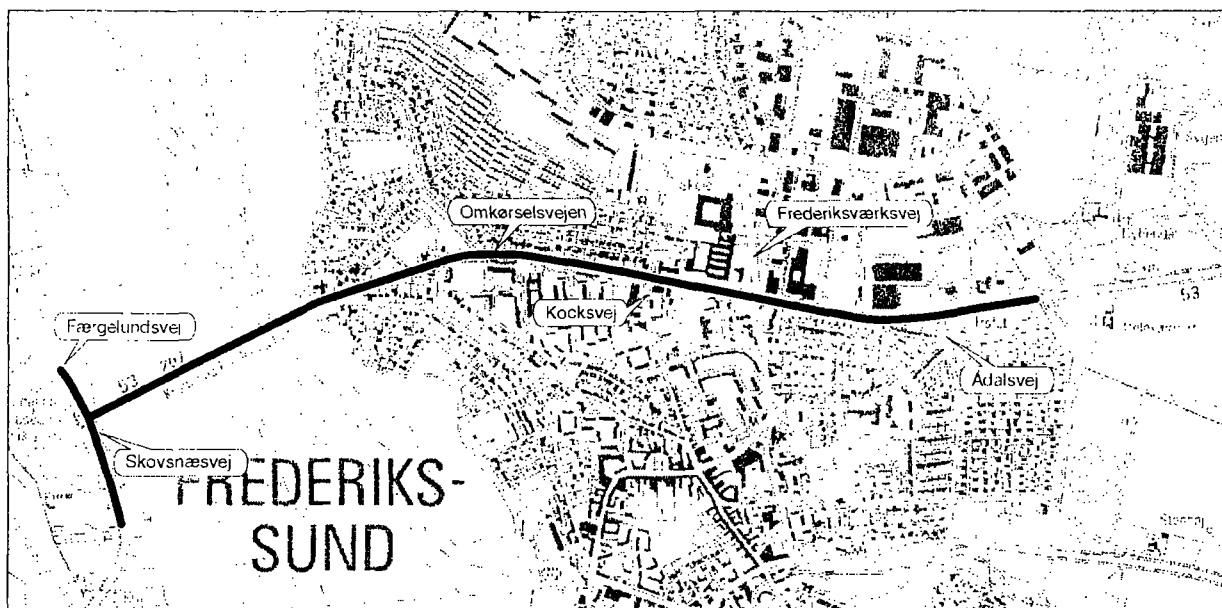
Ud fra disse forudsætninger, gennemgang af eksisterende tekniske grundkort og besigtigelse af forhold ved Kocksvej er opstillet anlægsoverslag.

Overslagene er baseret på enhedspriser pr. løbende meter eller enhed for de forskellige typer af elementer, f.eks. fodgængerbro, krydsombygning mv.

Det skal pointeres, at et anlægsoverslag for en så omfattende vejudvidelse i et eksisterende byområde er forbundet med store usikkerheder med det nuværende vidensgrundlag.

Der er ikke udarbejdet et egentligt projekt og der er ikke udført kapacitetsberegninger, der kan give præcise vurderinger af forsinkelser og afvikling. Derfor kan det være vanskeligt at vurdere, om den her beskrevne udbygning er det bedste valg til at opnå de ønskede trafikale effekter.

Figur 2.1 Løsningsforslaget omfatter strækningen mellem Adalsvej og krydset med Færgelundsvej-Skovsnæsvej

Tabel 2.1 Anlægsoverslag for principforslag anvendt i den indledende samfundøkonomiske vurdering i prisniveau 2004.

Anlægsoverslag	Pris i mio. kr.
Vejudvidelse inkl underføring af Kocksvej og ombygning af stibro, men ekskl. ny parallelbro over Roskilde Fjord	190
Ny parallelbro over Roskilde Fjord	80

Alle priser er inkl. projektering og tilsyn på 15 %.

Det kan bemærkes, at støjskærme inklusive nødvendige støttemure, flytning af ledninger, ekspropriation, underføring af Kocksvej samt krydsombygninger udgør relativt store poster. Især disse poster er med stor usikkerhed på nuværende indledende projektstade.

De årlige ændringer i driftsudgifter inkl. vedligehold er skønnet som vist i Tabel 2.2.

Tabel 2.2 Skøn over øgede driftsudgifter pr. år ved udvidelse af vejforbindelsen

Årlige driftsudgifter	Pris i mio. kr.
Vejudvidelse ekskl. ny parallelbro over Roskilde Fjord	0,3
Ny parallelbro over Roskilde Fjord	År 1 - 15: 0,4 År 16 - 30: 1,0 År 31 - 50: 2,3

For den samlede vejstrækning på ca. 3,9 km gælder, at vejen udvides med et deraf følgende større areal at drive og vedligeholde. Desuden tilføjes ny drifts- og vedligeholdskrævende støjafskærmning gennem Frederikssund by. Med baggrund i gennemsnitlige enhedspriser for drift og vedligehold oplyst af Frederiksborg Amt er det herefter skønnet, at der vil være en øget udgift pr. km på 75.000 kr. ekskl. parallelbroen over Roskilde Fjord.

Driften af den nye parallelbro over Roskilde Fjord forventes at ske sammen med den eksisterende bro og omkostninger til drift af broåbning mv. dermed skønnes uændrede. Derimod vil vedligeholdelsesomkostninger stige. Det skønnes ud fra erfaringer med vedligehold af andre broer, at omkostningerne vil afhænge af broens alder.

Anlægsperioden for hele udvidelsen skønnes forsigtigt til 3 år, da det må forudses, at anlægsarbejdet skal tilrettelægges, således at trafikken på Omkørselsvejen kan opretholdes i hele perioden.

3 Skønnede trafikale effekter

Principløsningen med en udvidelse fra 2 til 4 kørespor på hele strækningen er foreslået med det formål at reducere forsinkelser i vejtrafikens køretid på Omkørselsvejen og på tværs af Roskilde Fjord.

Der foreligger ikke trafikmodelresultater, der afspejler en sådan udbygning. Man kan således ikke på samme måde, som for vurdering af situationen med en ny forbindelse over Roskilde Fjord ved Tørslev Hage, direkte anvende et beregnet scenario med en trafikmodel til at opgøre tidsgevinster og kørselsomfang.

Til brug for analysen er det derfor valgt at benytte følgende:

- Det er forudsat, at udbygningen ikke fører til, at trafikanter vil benytte andre ruter eller kører flere eller færre ture. Det vil sige, at der antages et uændret kørselsomfang.
- Antallet af køretøjer, der vil opleve en tidsgevinst, er fundet ved at benytte trafikmodelresultater for en referencesituation i 2010. Denne referencesituation blev anvendt i Rapporten til at vurdere effekter af en ny forbindelse ved Tørslev Hage.¹
- Omfanget af tidsgevinst pr. køretøj er fundet ved dels at benytte trafikmodelresultater og dels ved at opstille skøn over rejsehastigheder pr. køretøj uden og med udbygning på strækningen.

---

¹ Denne situation er beskrevet i notatet "Trafikprognose for alternativ med Frederikssund-motorvej og tunnel under Roskilde Fjord år 2010, 1. august 2002. Se også Rapporten.

Antal køretøjer, der oplever tidsgevinster

Trafikmodellen opdeler hverdagstrafikken på vejnettet i 5 tidsbånd, hvoraf de 4 tidsbånd dækker den forventede trafik i myldretiderne morgen og eftermiddag, i alt 4 timer.

Til vurdering af de trafikale effekter i nærværende opgave er det antaget, at kun trafikken i de 4 tidsbånd i myldretiderne vil opleve ændringer i rejsetid ved den foreslåede udbygning. For de berørte strækninger drejer det sig om ca. 30 % af trafikken på et hverdagsdøgn.

Det skal pointeres, at denne antagelse naturligvis er meget upræcis, men at den på nuværende tidspunkt vurderes at være det bedste bud på, hvor mange trafikanter, der vil opleve forbedringer.

Tidsgevinst pr. køretøj

Vurderingen af den gennemsnitlige tidsgevinst pr. køretøj i de 4 timer i myldretiderne er foretaget med udgangspunkt i rejsetidsmålinger af biler på strækningen, som blev gennemført i år 2000.

Ud fra disse målinger er det skønnet, at gennemsnitshastigheden for hele strækningen for køretøjer i de 4 timer kan hæves fra ca. 26 km/t til ca. 50 km/t. Det vil svare til, at hvert af disse køretøjer i gennemsnit vil få en tidsgevinst på ca. 3 minutter i forhold til basis situationen.

Som for skønnet over antallet af køretøjer, gælder naturligvis, at antagelserne om tidsgevinster pr. køretøj er behæftet med stor usikkerhed.

Samlet skøn over tidsgevinster

Det samlede skøn over tidsgevinster er med brug af trafiktallene fra trafikmodelresultaterne fordelt på de samme køretøjskategorier beskrevet i Rapporten, se Tabel 3.1.

Tabel 3.1 Skøn over ændringer i trafikanters tidsforbrug (besparelser) med udvidelse af eksisterende forbindelse over Roskilde Fjord, år 2010.

	Køretøjstimer/år
Personbiler	
Bolig-arbejdspladssture, køretid	0
Bolig-arbejdspladssture, forsinkelsestid	24.285
Erhvervsture, køretid	0
Erhvervsture, forsinkelsestid	10.842
Fritidsture, køretid	0
Fritidsture, forsinkelsestid	13.064
Varebiler	10.176
Lastbiler	5.690
Tidsbesparelser i alt	64.057

4 Resultater af samfundsøkonomisk vurdering

Den kvantitative samfundsøkonomiske vurdering er i dette notat gennemført med samme metode som beskrevet i Rapporten.

Øvrige effekter er kun beskrevet oversigtligt.

4.1 Præsentation af kvantitative resultater

Til vurderingen er benyttet følgende forudsætninger svarende til i Rapporten beskrevne og anvendte forudsætninger:

- Udbygningen forventes åbnet i 2010
- Analysen er foretaget for en periode frem til 2030 svarende til, at de udvidede anlæg vil være i brug i 20 år
- De trafikale effekter i form af tidsgevinster er fremskrevet med 1,8 % pr. år svarende til den forventede vækst i trafikken

Resultaterne af den samfundsøkonomiske vurdering er præsenteret i Tabel 4.1. Her ses nutidsværdien af de forskellige elementer, som er vurderet kvantitativt.

Tabel 4.1 Resultater af samfundsøkonomisk vurdering, nutidsværdier i mio. kr., 2004-prisniveau

Elementer opgjort økonomisk eller værdisat	Udbygning af eksisterende forbindelse Mio. kr.
1 Investeringer (infrastruktur)	-214
2 Følgeinvesteringer ¹	
3 Restværdi	59
4 Gener i anlægsfasen ²	
5 Driftsudgifter (infrastrukturforvalter - reinvesteringer og vedligehold)	-7
6 Driftsindtægter (infrastrukturforvalter)	
7 Driftsudgifter (operator) ²	
8 Ændrede kørselsudgifter	0
9 Driftsindtægter (operator) ²	
10 Brugergevinster (tid, ændret komfort)	167
11 Trafiksikkerhed (uheld)	
12 Luftforurening ²	
13 Støj ²	
14 CO ₂ ²	
15 Forvriddningstab	-44
16 Ændret provenu fra skatter og afgifter ²	
Nettonutidsværdi, NNV (mio. kr.)	-39
Benefit-costforhold	-0,18
Intern rente (% p.a.)	4,8 %
Første års forrentning	3,7 %

1) Følgeinvesteringer er inkluderet i investeringer

2) Disse elementer er ikke vurderet kvantitativt i denne indledende fase

Nettonutidsværdien beregnes som summen af nutidsværdien af de forskellige analyserede elementer. Det ses, at denne værdi er klart negativ. På dette indledende projektstadium tyder det på, at det samfundsøkonomisk ikke er en god investering at udbygge de eksisterende vejanlæg som forudsat i principløsningen.

Den interne rente er på 4,8 %, og evalueres denne i forhold til kalkulationsrenten på 6 %, kan det på baggrund af den indledende samfundsøkonomiske vurdering konkluderes, at investeringen formentlig ikke er samfundsøkonomisk rentabel.

4.2 Følsomhedsanalyse

Følsomheden på de beregnede økonomiske nøgletal vurderes for ændringer i følgende centrale elementer:

- Betydning af ændringer i anlægsudgifter
- Betydning af ændringer i forudsætninger om trafikvækst
- Betydning af ændring i tidsgevinsten for den enkelte trafikant.

4.2.1 Betydning af ændringer i anlægsudgifter

På dette indledende niveau må det forventes, at der er stor usikkerhed forbundet med anlægsoverslagene. Nedenfor er vist resultaterne af, at anlægsudgifterne stiger eller falder med 25 %.

Tabel 4.2 Betydningen af stigning på 25 % i anlægsudgifter, økonomiske nøgletal

	Udbygning af eksisterende forbindelse
Benefit-costforhold	-0,3
Intern rente (% p.a.)	3,8 %
Nettonutidsværdi (mio. kr.)	-88

Tabel 4.3 Betydningen af fald på 25 % i anlægsudgifter, økonomiske nøgletal

	Udbygning af eksisterende forbindelse
Benefit-costforhold	0,1
Intern rente (% p.a.)	6,4 %
Nettonutidsværdi (mio. kr.)	10

Resultaterne i ovenstående tabeller viser, at hvis anlægsudgifterne falder med 25 %, så bliver investeringen tilsyneladende økonomisk rentabel, idet NNV da er positiv og den interne forrentning større end kalkulationsrenten på 6 %. Konklusionen er derfor følsom overfor væsentlige ændringer i anlægsoverslaget.

4.2.2 Betydning af ændringer i forudsætninger om trafikvækst

I den samlede vurdering er det forudsat, at trafikken årligt vil stige med 1,8 %. Denne vækst er væsentlig for størrelsen af ændringer i rejsetid, som er den væsentligste gevinst i analysen. Derfor er der foretaget en følsomhedsvurdering af, hvilken effekt det vil have på de økonomiske nøgletal, at trafikvæksten i stedet for bliver hhv. 0 % og 2,5 % om året i hele analyseperioden.

Tabel 4.4 *Betydningen af trafikvækst på 0 % p.a. i hele analyseperioden, økonomiske nøgletal*

	Udbygning af eksisterende forbindelse
Benefit-costforhold	-0,3
Intern rente (% p.a.)	4,0 %
Nettonutidsværdi (mio. kr.)	-63,4

Tabel 4.5 *Betydningen af trafikvækst på 2,5 % p.a. i hele analyseperioden, økonomiske nøgletal*

	Udbygning af eksisterende forbindelse
Benefit-costforhold	-0,1
Intern rente (% p.a.)	5,2 %
Nettonutidsværdi (mio. kr.)	-28

Resultaterne i ovenstående tabeller viser, at den overordnede konklusion af den samfundsøkonomiske vurdering ikke er specielt følsom overfor ændringer i trafikvæksten. Selv en årlig i stigning i trafikken på 2,5 % flytter ikke ved konklusionen om rentabilitet.

4.2.3 Betydning af ændring i tidsgevinsten for den enkelte trafikant

Tidsgevinsten pr. køretøj er skønnet til at være ca. 3 minutter i gennemsnit, hvis de foreslåede udvidelser gennemføres. Som beskrevet tidligere, er dette skøn behæftet med stor usikkerhed. Derfor er det undersøgt, hvilken effekt det vil have på de økonomiske nøgletal, hvis tidsgevinsten pr. køretøj ændres med hhv. + og - 25 %.

Tabel 4.6 *Betydningen af stigning i tidsgevinst pr. køretøj på 25 % i hele analyseperioden, økonomiske nøgletal*

	Udbygning af eksisterende forbindelse
Benefit-costforhold	0,0
Intern rente (% p.a.)	6,1 %
Nettonutidsværdi (mio. kr.)	2,7

Tabel 4.7 *Betydningen af fald i tidsgevinst pr. køretøj på 25 % i hele analyseperioden, økonomiske nøgletal*

	Udbygning af eksisterende forbindelse
Benefit-costforhold	-0,4
Intern rente (% p.a.)	3,4 %
Nettonutidsværdi (mio. kr.)	-81

Resultaterne i viser, at ændringer i tidsgevinsterne har stor indvirkning på de økonomiske nøgletal, idet en stigning i tidsgevinsten på 25 % til 3,7 minut pr. køretøj betyder, at investeringen tilsyneladende lige netop bliver økonomisk rentabel.

4.3 Øvrige effekter

Øvrige potentielt kvantificerbare effekter

Den kvantitative vurdering indeholder kun de forventede vigtigste elementer. I det følgende beskrives ganske kortfattet øvrige elementer, som det på et senere projekt stade vil være muligt at kvantificere.

Gener i anlægsfasen: Udbygningen må forventes at medføre en del gener. Her kan f.eks. nævnes trafikanters forsinkelser i anlægsfasen. I en samfundsøkonomisk vurdering vil disse forsinkelser veje tungt, da de forekommer tidligt i analyseperioden. Endvidere må det antages, at der vil være gener i form af støj, vibrationer mv. fra selve anlægsarbejdet.

Trafiksikkerhed: Det skønnes, at der kun vil være mindre ændringer. Udvidelsen vil på den ene side medføre højere hastigheder, hvilket teoretisk set forhøjer uheldsrisikoen. På den anden side må det antages, at ombygningerne fører til en mere tidssvarende udformning af hele vejforløbet baseret på de nyeste sikkerhedsmæssige erfaringer.

Luftforurening og CO₂: Kørselsomfanget forventes uændret. Imidlertid antages, at rejsehastigheden for en del trafikanter stiger fra ca. 26 km/t til ca. 50 km/t. En sådan ændring vil alene kunne føre til færre udslip af en række luftforurenende stoffer - og sandsynligvis også CO₂ - på grund af bedre forbrænding fra køretøjernes motorer ved de ændrede hastigheder.

Støj: I anlægsfasen kan som tidligere nævnt antages en øget støjbelastning. Med anlæg af støjskærme må det antages, at der kan opnås en mindre støjreduktion efter udbygningen på trods af at vejen udvides og trafikken dermed kommer tættere på bebyggelsen langs vejen.

Øvrige elementer

Endelig vil en udvidelse kunne påvirke en række miljø- og naturforhold samt have fordelingsmæssige og regionaløkonomiske effekter.

På dette stadi kan knyttes følgende bemærkninger til disse forhold:

Barrierevirkninger: Udbygningen forøger bredden af vejen gennem Frederikssund og vil dermed teoretisk udgøre en større barriere for fodgængere og cyklister på tværs af vejen. Samtidig forudsættes dog, at en af de vigtigste krydsende lokalveje (Kocksvej) føres på tværs ude af niveau med Omkørselsvejen, hvilket mindsker barrierevirkningen.

Landskab og bykvalitet: Omkørselsvejen og broen over Fjorden udvides i bredden, hvilket vil give en øget visuel påvirkning af byrummet og fjordlandskabet. Hvorvidt udvidelsen samtidig medfører øget bykvalitet på grund af mere glidende afvikling, færre kødannelser på tværveje osv, kan ikke udelukkes.

Grundvand, rekreative områder, natur og dyreliv: Det må antages, at effekterne på disse forhold er af meget lille betydning, da der kun vil ske udbygninger af eksisterende anlæg - og primært i byområde.

På nuværende tidspunkt vurderes det for usikkert at kommentere øvrige forhold.

5 Konklusion

Resultatet af den indledende samfundsøkonomiske vurdering viser, at forslaget med at udbygge den eksisterende forbindelse gennem Frederikssund by og den nuværende Kronprins Frederiks Bro lige netop ikke er økonomisk rentabel. Nettonutidsværdien bliver negativ og den interne rente på 4,8 % er under kalkulationsrenten på 6 %.

Dette resultat skal tages med et stort forbehold. Følsomhedsanalyserne viser, at konklusionen er følsom overfor ændringer i forudsætninger om anlægspris og tidsgevinst. Ændringer i størrelsesordenen 25 % på disse forudsætninger viser, at forbedringen kan blive økonomisk rentabel.

Da både forudsætninger om anlægsoverslag og tidsgevinster er baseret på en række forsimplede antagelser, kan man kun nå nærmere en mere præcis konklusion ved at forbedre vidensgrundlaget om de trafikale forhold og koble det til udarbejdelsen af et egentligt projektforslag.

I forhold til vurdering af nye forbindelser ved Tørslev Hage, som er beskrevet i Rapporten, må det konstateres, at både vurderingen af de trafikale effekter og anlægsoverslaget er behæftet med større usikkerheder.